

SVĚTLO

TÝDENÍK MATICE CYRILOMETODĚJSKÉ

25. ČÍSLO / XVI. ROČNÍK

9 Kč (12 Sk)

22. ČERVNA 2008

Z obsahu:

Svatý Řehoř Veliký (2)
Katecheze Benedikta XVI.
při generální audienci
4. června 2008
- strana 2 -

**Otec Sampson
(1898-1979)**
Pravoslavný mnich, který
přežil vykonaný rozsudek
smrti zastřelením
- strana 4 -

**Edeltraud Eckertová
a její nezaviněná smrt**
Eduard Werner
- strana 6 -

**Eucharistický život podle
příkladu svatých (5)**
P. Stefano,
M. Manelli OFM
- strana 7 -

**„Láska je duší
apoštolátu“**
Bernhard Speringer
- strana 8 -

**„Láska je ustavičná
modlitba“**
Svatá Kateřina Sienská
o modlitbě
- strana 9 -

**„Zahrňte mě prosbami
a pláčem!“**
- strana 10 -

Ve světle Boží dobroty
Zpověď dává poznat
pravdu o vlastním životě
- strana 11 -

*„Nikdy by mi ani na mysl nepřišlo, že bych mohl souhlasit s něčím, co je proti mému svědomí.“
(Thomas Morus, popraven 6. června 1535)*

Dnes se vrátím v tomto našem středečním setkání k mimořádné postavě papeže Řehoře Velikého, abych shrnul něco ze světla jeho bohaté nauky. I přes množství úkolů spojených s jeho funkcí biskupa Říma zanechal nám četná díla, ze kterých Církev v dalších stoletích čerpala plnými rukama. Kromě již vzpomenutého souboru listů – *Registru*, o kterém jsem se zmínil v minulé katechezi a který obsahuje více než 800 dopisů – zanechal nám především spisy exegetického charakteru, mezi kterými vyniká spis *Mravní výklady knihy Job* – známý pod latinským titulem *Moralia in Job*, *Homilie na Ezechiela*, *Homilie na evangelia*. Pak je zde důležité dílo hagiografického charakteru – *Dialogy*, které Řehoř na-

Svatý Řehoř Veliký (2)

psal pro vzdělání langobardské královny Teodolindy. Nejdůležitější a nejznámější dílo je nesporně *Kniha o správě pastýřské*, kterou papež zpracoval na počátku svého pontifikátu s jasně programovým záměrem.

Užitečný přístup k Písmu

Chceme-li v rychlosti projít tato díla, musíme především poznamenat, že Řehoř se ve svých spisech nikdy nesnaží vymezit „svou“ nauku, nějakou svou originalitu. Spíše se snaží být ozvěnou tradiční církevní nauky, chce prostě být ústy Krista a Církev na cestě, kterou musíme projít, abychom dospěli k Bohu. Příkladem tohoto záměru jsou jeho exegetické komentá-

ře. Byl vášnivým čtenářem Bible, ke které přistupoval nikoliv pouze se záměry prostě spekulativními: měl za to, že z Písma svatého musíme čerpat nejen teoretické poznatky, ale spíše každodenní stravu pro duši, pro lidský život v tomto světě. V *Homiliích na Ezechiela* např. zdůrazňuje silně tuto funkci svatého textu: přistupovat k Písmu prostě jen proto, abychom uspokojili vlastní touhu po poznání, znamená propadnout pokušení pýchy a tak sklouznout do bludu. Intelektuální pokora je prvohradé pravidlo pro každého, kdo se snaží proniknout do nadpřirozených skutečností a vychází z Písma svatého. Pokora totiž seriózní studium nijak nevyuču-

je, ale k tomu, aby výsledky byly opravdu duchovně prospěšné, je pokora nezbytná. Jen v tomto vnitřním postoji nasloucháme a skutečně vnímáme opravdu Boží hlas. Na druhé straně, pokud se jedná o Boží slovo, pochopení není k ničemu, jestliže toto pochopení nevede k jednání. V těchto *Homiliích na Ezechiela* se nachází také krásný výrok, podle kterého „kazatel musí namáčet své pero v krvi svého srdce; tak bude moci dosáhnout také sluchu bližního“. Když čteme jeho homilie, vidíme, že Řehoř skutečně psal krví svého srdce, a proto k nám promlouvá ještě dnes.

Shoda slov a činů

Tuto diskusi rozvíjí Řehoř také v *Mravních výkladech knihy Job*. Podle patristické tradice zkoumá svatý text ve třech dimenzích jeho smyslu: v dimenzi literární, dimenzi alegorické a konečně morální, což jsou dimenze jediného smyslu Písma svatého. Řehoř však přisuzuje jasně převahu smyslu morálnímu. Z této perspektivy předkládá své myšlení skrze určité významové dvojčleny: vědět – konat, mluvit – žít, poznávat – jednat, ve kterých evokuje dva aspekty lidského života, které by měly být komplementární, ale které často končí tak, že jsou identické. Mravní ideál podle jeho komentáře spočívá vždy v harmonickém uskutečnění úplné shody mezi slovem a jednáním, myšlenkou a úkolem, modlitbou a oddaností povinností vlastního stavu: to je cesta pro uskutečnění oné syntézy, díky které do člověka sestupuje to, co je božské, a člověk se pozvedá ke ztotožnění s Bohem. Velký papež nabízí tak pro autentického věřícího kompletní životní projekt; z toho důvodu *Mravní výklady knihy Job* budou v průběhu středověku představovat zvláštní souhrn křesťanské morálky.

Ale pozoruhodnou úroveň a krásu mají také *Homilie na*
Pokračování na str. 12

Editorial

„Kdo mě vyzná před lidmi, toho já vyznám před svým Otcem v nebesích.“ Tento příkaz chápeme nejčastěji jako výzvu, abychom se hrdě hlásili k Pánu i před těmi, kteří nepatří k jeho přátelům. Ale vyznávat Pána máme s odvahou a opravdovou zbožností také před těmi, kteří jsou s námi stejné víry tak, aby všem z našeho chování a jednání bylo zřejmé, jak veliký je Pán. Není to vždy tak samozřejmé, jak by se zdálo, a to dokonce ani tam, kde bychom měli především vyznávat úctu ke svému Pánu, totiž před jeho trůnem. Jestliže se k němu máme hlásit všude, tím spíše se sluší, abychom svým chováním vyznávali svůj postoj k Pánu především v jeho svatém chrámě, v místě jeho zvláštní reálné přítomnosti, kde pro nás uskutečňuje velké tajemství své lásky, a to především při Nejsvětější Oběti. Pokračující pokles úcty k Eucharistii svědčí o skutečnosti, že změny obřadu samy o sobě nepřinášejí také změnu života. Ale jen opravdová změna života může kvalitativně změnit ráz obřadů.

Jít na mši svatou znamená jít na největší světovou událost vůbec a na jedinečné setkání. Nikoho většího nikdy a nikde nemůžeme potkat než při mši svaté. Když potkáte průvod svatečnanů, není zjevné i z jejich zevnějšku, že jsou si vědomi slavnosti okamžiku a projevují tak svou úctu k novomanželům? Co je svatba proti mši svaté! Jak se to projevuje na našem zevnějšku? Naši ne příliš dávní předkové neměli zdaleka tak přeplněné šatníky jako dnešní lidé, ale měli své „kostelové šaty“, které mimo kostel nosili jen výjimečně. Kdokoliv je potkal cestou na mši, ihned poznal, že se vypravili na slavnost, a každý, kdo vstoupil v neděli do chrámu, už z pohledu na přítomné viděl, že přišli na slavnost, která pro ně zůstává vždy velkou a mimořádnou. Sváteční oděv je výrazem toho, že je svátečně naladěna i naše duše. Jestliže se z nás tento cit vytratil, není to právě dobré znamení.

Podobně jako tělo je třeba vstrojit i duši. „Přinášíš-li oběť do chrámu a tam se rozpomeň, že tvůj bratr má něco proti tobě, za-

nech svůj dar před oltářem, jdi a smíř se nejdříve se svým bratrem a pak přijď a obětuj svůj dar.“ Dříve než rodina vykročí na cestu do chrámu, měla by urovnat všechny záležitosti, neshody a nesrovnalosti a s obléčením svátečního šatu také vědomě obnovit svou vzájemnou lásku, abychom před Pána předstoupili s čistým srdcem, neboť je to tentýž Pán, který nám jednou zopakuje: „Co jste udělali jednomu z nejmenších bratří, mně jste udělali,“ a to v dobrém i ve zlém.

Celá cesta do chrámu by měla probíhat v duchu Žalmistova zvolání: „Zaradoval jsem se, když mi řekli: Do domu Hospodina půjdeme.“ Jdeme na audienci k Nejvyššímu a není nikoho většího na nebi ani na zemi, s kým bychom se takto mohli setkat. A tento Nejvyšší na nás toužebně čeká, vyhlíží nás zdaleka, jako vyhlížel dobrý otec svého marnotratného syna. Je cesta do chrámu součástí přípravy na toto setkání, tedy doba usebranosti, a je využita k tomu, abychom

Pokračování na str. 13

Lék proti strachu

Zamyšlení nad liturgickými texty
dnešní neděle

Máte větší cenu než mnoho vrabců.

To, co dnes uslyšíš od Pána, je součástí jeho instruktáže, kterou připravuje učedníky na jejich první misijní cestu. Říká jim zcela otevřeně, že ani nyní, ani v budoucnu nebudou mít na různých ustláno. Spíše naopak. Těžkosti a překážky, které na ně čekají, budou někdy takového rázu, že bude v sázce i jejich život. Z Ježíšových slov máš vyrozumět, že být hlasatelem evangelia znamená stát se obětí pomluv, pohrdání a pronásledování. Dnes již víš, že těch, kteří pro Krista prolili svou krev, jsou nepřehlédlné zástupy, a jejich počet zdaleka ještě není uzavřen. Neustále přicházejí zprávy o nových a nových mučednících. Navíc je třeba počítat i s tajnými a záludnými nepřáteli ve vlastních řadách: *Vydá na smrt bratr bratra.*⁽¹⁾

Ale i když skrytí nepřátelé budou disponovat jakkoliv mocnými prostředky, před zrakem Hospodina nic neznamenají. *Nebojte se jich. Nic není tak zahaleno, aby to nebylo jednou odhaleno. Nic není skryté, co nebude poznáno.* Mohou se ukrývat a přetvářovat před lidmi, ale Bůh je dobře zná a ujišťuje nás ústy svého Syna, že nemáme důvod, abychom se dali zastrašit. Naopak. Žádá nás, abychom otevřeně, neohroženě a veřejně hlásali pravdu, a tak odhalovali i nejskrytější lež.

Je jisté, že proti nám zasáhnou. I na Náměstí Svatého Petra se ozvaly vražedné výstřely. Nemohou nám však udělat víc než zbavit nás pozemského života. Pán ví velice dobře, o čem mluví. Čeká ho přece stejný úděl. Nesmí tě proto překvapovat, že ani v současné době, kdy se tolik mluví o lidských právech, nedotknutelnosti a bezpečnostních zárukách, není vyloučeno, že se staneš obětí násilí právě proto, že neochvějně stojíš za Kristem a hlásáš jeho poselství. *Ale neboj se těch, kteří zabíjejí tělo. Duši nemohou zabít. Duši může zabít jen ty sám.*

Aby podepřel tvou důvěru a zajistil ti klid, obrací Pán tvůj pohled k nebeskému Otci. Měj vždy na paměti: Nic z toho, co se na tomto světě děje, nevymyká se z jeho otcovské péče. Jediné stéblo trávy, jediný ptáček, ba ani jediný vlas z tvé hlavy není pro něho tak malý a tak bezvýznamný, aby mu nevěnoval všechnu svou pozornost. Jestliže tak starostlivě pečuje o všechno, co pomine, čím více mu ležíš na srdci ty, kterého

stvořil ke svému obrazu a pro svou lásku. *Neboj se tedy, máš větší cenu než mnoho vrabců. Máš větší cenu právě proto, že jsi schopen obětovat dokonce i svůj život, aby byl oslaven Bůh. Čím více ti budou chtít ublížit tvoji i jeho nepřátelé, tím větší ti dávají příležitost vzdát chválu Bohu. Když byli apoštolové poprvé zbičováni, odcházeli s radostí nad tím, že byli uznáni za hodny trpět pohanu pro jeho jméno*⁽²⁾. Tváří i tvář divokým šelmám zpívali mučedníci radostné hymny na oslavu Pána. Ježíš je na jejich mučednictví připravil nejen slovy, ale prošlapal jim cestu ke slávě přes vlastní ponížení, utrpení a nejbolestnější smrt.

Oslavit Pána je jediný skutečný smysl tvého života. Tvůj život má však být jedinou obětí chvály, i když nebudeš muset prolít svou krev. Budeš oslavovat Pána tím, že se skutečně *přiznáš před lidmi ke Kristu*. Nejde jenom o přiznání slovy, ale i životem hodným křesťana – nositele Kristova jména. Situace, ve kterých se můžeš ocitnout v současném světě, který zapomněl na svého Tvůrce, mohou se pro tebe často stát zdrojem ponížení a utrpení. Není vždy snadné zachovat autentickou tvář křesťana v prostředí, které s takovou samozřejmostí vynáší a prosazuje pohanský způsob života. Kdyby tvé křesťanství bylo jen matrikové, nedostávalo by se ti síly a odvahy k věrnosti. Je nemálo křesťanů, kteří by v sobě rádi smířili Krista s Belialem. Dříve či později vyjde na světlo, že je to zrada na Pánu. *Kdokoliv však jej zapře, toho i on zapře před svým nebeským Otcem*. Ty však se neboj! I při všech ustavičných těžkostech, které ti vynáší tvoje věrnost, hlásej radostně a s odvahou *na světle a ze střechy*, co jsi ve skrytu slyšel od Ježíše, a budeš při tom zaplaven laskavou otcovskou péčí Stvořitele, který ví o každém vlasu na tvé hlavě. I z drobných snítek všedního sebezapření se dá uvít věnec věrnosti a skrytého mučednictví. Co tě může obzvláště skličovat, je osamělost, kterou můžeš pociťovat, jestliže se od tebe budou odvracet i tvoji blízcí. *Pro tebe, Bože, jsem snášel potupu, pohana pokryla mou tvář. Svým bratrům jsem se stal cizincem, synům své matky neznámým. Padají na mne urážky těch, kdo urážejí tebe.*⁽³⁾

Ale ten, kdo je věrný Pánu, nikdy nezůstane sám. Pán ti je blíže než tvé vlastní já. *Uvědom si to a raduj se. Pookřej v srdci, když hledáš Boha. Hospodin slyší chudáky, nepohrdá svými vězni. Nechť ho chválí nebe a země.*⁽⁴⁾

Bratr Amadeus

⁽¹⁾ Mt 10,21; ⁽²⁾ Sk 5,42;

⁽³⁾ resp. žalm 68; ⁽⁴⁾ tamt.

Liturgická čtení

1. čtení – Jer 20,10–13

Jeremiáš řekl: – Slyšel jsem nepřátelské umlouvání mnohých: „Hrůza ze všech stran! Udejte ho! Udáme ho!“ I ti, kteří se mnou žili v přátelství, číhají na můj pád: „Snad se dá svést a zmocníme se ho a pomstíme se na něm!“ Ale Hospodin je se mnou jako silný bojovník; proto ti, kteří mě stíhají, padnou a nic nesvedou. Velmi budou zahanbeni, neboť ničeho nedosáhnou; bude to věčná hanba, nezapomene se na ni. Hospodine zástupů, který zkoušíš spravedlivého, který vidíš ledví i srdce, kéž uzřím tvou pomstu nad nimi, neboť tobě jsem svěřil svou při. Zpívejte Hospodinu, chvalte Hospodina, že vysvobodil život ubohého z ruky zlosynů!

2. čtení – Řím 5,12–15

Bratři! Jako skrze jednoho člověka přišel na tento svět hřích a skrze hřích smrt, a tak smrt přešla na všechny lidi, protože všichni zhřešili. Hřích ovšem byl na světě už před Zákonem – jenomže kde není žádný zákon, tam se hřích nepřičítá. Přesto smrt uplatňovala svou moc od Adama do Mojžíše i nad lidmi, kteří se neprohřešili nějakým podobným přestoupením jako Adam. Tento Adam je protějškem toho, který měl přijít. Ale s Božím darem není tomu tak, jak to bylo s proviněním. Kvůli provinění jednoho ovšem celé množství propadlo smrti. Ale ještě tím hojněji se celému množství lidí dostalo Boží přízně a milostivého daru prostřednictvím jednoho člověka Ježíše Krista.

Evangelium – Mt 10,26–33

Ježíš řekl svým apoštolům: „Nebojte se lidí. Nic není tak tajného, že by to nebylo odhaleno, a nic skrytého, že by to nebylo poznáno. Co vám říkám ve tmě, povězte na světle, a co se vám šeptá do ucha, hlásejte ze střež! A nebojte se těch, kdo zabíjejí tělo – duši zabít nemohou. Spíše se bojte toho, který může zahubit v pekle duši i tělo. Copak se neprodávají dva vrabci za halír? A ani jeden z nich nepadne na zem bez vědomí vašeho Otce. U vás však jsou spočítány i všechny vlasy na hlavě. Nebojte se tedy: Máte větší cenu než všichni vrabci. Ke každému, kdo se ke mně přizná před lidmi, i já se přiznám před svým Otcem v nebi; ale každého, kdo mě před lidmi zapře, zapru i já před svým Otcem v nebi.“

Avizovaný komentář k poselstvím dr. Glorie Polo uveřejníme až v příštím čísle Světla. Omlouváme se a děkujeme za pochopení.

Redakce

Otec Sampson (1898-1979)

Otec Sampson je pravoslavný mnich, který si ničím nenechal zkalit svůj obraz Boha a uhasit svou lásku k němu. Nic nedokázalo zlomit ani jeho lásku k učitelům. Sílu k tomu čerpal z ustavičné modlitby.

Hledání pravé cesty

Na naléhání svých duchovních dětí vyprávěl otec Sampson v pokročilém věku často o neobyčejně bouřlivém dramatickém životě ve svém mládí: Narodil jsem se v roce 1898 v Petrohradě v bohaté šlechtické rodině. Můj otec, hrabě Esper Alexander Silvers, pocházel ze starého dánského rodu, moje matka byla Angličanka. Jako proslavenou krásavici londýnské vysoké společnosti ji slíbili indickému princovi. Protože ji však před svatbou podvedl, utekla do Ruska a zde na jednom plese poznala mého otce.

Vzali se a Anna vychovala své tři děti. Její syn Eduard, později známý jako pravoslavný kněz mnich Sampson, byl mimořádně hudebně nadaný, rád jezdil na koni, snadno se učil a za krátký čas ovládal šest jazyků. Jelikož jeho otec byl poradcem posledního ruského cara Mikuláše II., čekala mladého aristokrata skvělá kariéra. Ale 12letý Eduard měl jiné zájmy. Do svého deníku si napsal: *Kladl jsem si otázku, které z křesťanských vyznání bude to správné. Tajně jsem si koupil knihy a četl o víře ve všech možných řečech.*

Mladý hrabě s oblibou navštěvoval pravoslavné kláštery, ve kterých ho fascinovala neznámá liturgie a její slavnostní zpěvy. Nakonec se zeptal jeden kněz 14letého mladíka, který vůbec nevypadal jako ostatní věřící: *„Proč sem chodíš, co se ti zde tak velice líbí?“* – *„Mně se tu líbí všechno. Chci se stát pravoslavným,“* zněla spontánní Eduardova odpověď. Dále vzpomíná: *Tedy jsem díky Boží milosti poznal pravoslavnou víru. Byl jsem velmi osamělý a musel jsem se postavit proti otci, matce, sestře, bratrovi a proti všem ostatním příbuzným.*

Sám se tomu dnes dívím, že jsem to dokázal. Zcela jsem se ponořil do sebe a vroucně jsem se modlil, abych odstranil všechny pochybnosti. Nikdo mi nedokázal říct, jakou cestou mám jít, jen Bůh sám. On mi ukázal cestu!

Pravoslavná víra

Po maturitě začal 19letý Eduard studovat v Petrohradě medicínu a konečně se splnilo jeho velké přání: v roce 1917 konvertoval k pravoslaví, ale tajně, aby ušetřil matku bolesti a zklamání. *Událost mého prvního svatého přijímání byla pro mě tak důležitá, že se mi zdál bezvýznamný dokonce nádherný zpěv a liturgické modlitby. Byl jsem tak naplněný světlem, že toto štěstí se nedá srovnat s ničím na světě.*

V létě potkal tento mladý hrabě na ulici dva pravoslavné mnichy a oslovil je: *„Rád bych šel do nějakého pravoslavného kláštera, abych tam poznal život mnichů.“*

Když se doma bez velkého vysvětlování rozloučil, odcestoval ještě téhož dne do kláštera svatého Sávy z Krypecka a posíl opata Vasila o přijetí.

A tehdy začal můj pravý život! Zavedli mě do cely, po zesnulém mnichovi mi dali záplatovaný há-

Otec Sampson

bit a moje první povinnost spočívala v tom, že jsem se měl postarat o 48 krav. Potom jsem pomáhal v kuchyni a na poli a byl jsem pohůnkem.

Do té doby to byly pro mladého šlechtice nemyslitelné práce, ale Eduard byl přeshťastný! V roce 1918 vstoupil do řádu definitivně jako novic, ale to bylo jen nakrátko.

V roce 1919 vtrhlo do kláštera 19 ozbrojených bolševiků a odvedli mě. Mysleli si, že jsem velkokníže z carova rodu Romanovců.

22 dní byl zavřen v železničním vagoně spolu se zločinci. Nakonec ho odsoudili k smrti zastřelením. Je dojemné, jak popisuje svou popravu sám Eduard: *Postavili mě ke zdi. Byl jsem úplně klidný, protože jsem věděl: Bůh se na mě dívá. On to dopus-*

til. Ve svém životě jsem nikdy nikoho neodsoudil, ani ty, kteří mě měli zastřelit. Já jsem je ospravedlňoval a bránil, že oni jen plní svoji povinnost. Dostali rozkaz a plnili ho. Neměli odvahu prohlásit: „Ne, to neudělám!“ – v tom spočívala jejich jediná vina, ale i tu jim Pán promine, protože nikdo je ne naučil jednat jinak.

Potom na mě vystřelilo sedm mužů ze vzdálenosti 15 kroků. Prostřelili mi ruku, v těle jsem cítil velký žár a padl jsem k zemi. Jeden z mužů do mne surově kopl a řekl: „Je mrtvý!“ V noci přišli dva mniši z našeho kláštera, kteří se skrývali v nedaleké kupce sena a všechno sledovali. Oblékli mě do uniformy rudoarmějce a dovezli k mé matce do Petrohradu. Měl jsem otravu krve, a tak mě dopravili do nejbližší nemocnice. Zranění mého ramene bylo vážné a téměř jsem vykrvácel. Po osmi operacích a díky znamenité lékařské péči se lékařům podařilo zachránit moji pravou ruku, ale na následky tohoto zranění jsem trpěl po celý život.

Rekonvalescence byla zdlouhavá. Nejdříve ležel Eduard v nemocnici celý rok s rukou v sádře, potom ho poslali na zotavenou do kláštera v Tichvině. Tam se stal těшитelem nemocných a vyprávěl jim o duchovním životě.

Konečně mnichem

Jako 23letý vstoupil Eduard v květnu 1921 do nádherného kláštera Lavra v Petrohradě,

Stravování vězňů na Soloveckých ostrovech

na kterém zanechaly své stopy první světová válka i revoluce. Všude byl hlad. Jak velmi musela trpět jeho matka Anna Silvers, když přišla navštívit svého syna a našla ho hladového a nemocného. Bolest jí působila především skutečnost, že její Edi se stal pravoslavným křesťanem: „*Víš, že jsi nás všechny zranil a urazil, celou naši rodinu! Vyškrtáváme tě ze seznamu živých i zesnulých členů našeho šlechtického rodu.*“ Ale on nebyl nijak uražený: *Odpustil jsem jim. Nepocítuji rozmrzelost ani hněv. Opustil jsem svět a mým snem bylo stát se mnichem.*

A tak se skutečně stalo: 25. března 1922 se stal mnichem a dostal jméno Simeon podle biblického starce Simeona. O tomto období svého duchovního života později svým duchovním dětem vyprávěl: *Žil jsem uprostřed mnoha svatě žijících mnichů. Byl to milostiplný čas. Ustavičnou modlitbu jsem bral zcela vážně, protože jsem velice toužil po tom, abych vedl duše k Ježíši.*

I když měl Simeon jen 24 let, začali za ním přicházet vážní lidé, kteří žádali o jeho rady a o duchovní vedení. V roce 1925 byl vysvěcen na kněze – mnicha. Bylo to v době, kdy režim zacházel s kněžími a kláštery s rostoucí nenávistí. V roce 1928 přišla na řadu i petrohradská Lavra. Všichni mniši byli zavřeni do věznic anebo odvečeni do táborů. Od Simeona, kte-

rý byl klášterním hospodářem, se zbytečně domáhali klíčů, aby se dostali k penězům. Proto ho zavřeli do „tramvaje“, místnosti zcela nacpané lidmi, kteří museli stát vedle sebe bez pohybu, živí i mrtví. Tuto torturu trávící tři týdny přežil mladý mnich jen zázrakem. Neustále se modlil k Panně Marii krátkou modlitbu, ke které se dostal zvláštním způsobem jen tři hodiny před svým zatčením: *Vzpomínám si, jak se mi po čas spánku – ještě v mé cele – zjevil v dlouhých bílých šatech svatý otec Serafím ze Sarova († 1833). Sklonil se nade mnou a začal se pomalu modlit:*

„Moje nejmilostivější a nejsvětější Vládkyně a Paní! Nejčistší Panno Maria, ty jsi moje jistá a jediná naděje! Neodmítej mě. Nezavrhuj mě! Braň mě a přimlouvej se za mne! Vyslechni mě a shlédni na mě, moje Paní! Pomoz mi a odpusť, odpusť, Nejčistější!“

Když Serafím vyslovoval slova této modlitby, cítil jsem, jak mi na čelo dopadají jeho teplé slzy. Když jsem se probudil, vyskočil jsem z postele, abych modlitbu zapsal. Během následujících osmnácti let mě Nejmilostivější vedla, ochraňovala a provázela v koncentračních táborech a nevyšlovných souzeních.

Podzemní cely s potkany na Soloveckých ostrovech

Na Soloveckých ostrovech žili mniši od 15. století. Vznikl zde jeden z nejslavnějších,

Otec Sampson

nejkrásnějších a nejbohatších klášterních komplexů v Rusku. V roce 1923–1939 byl tento obrovský klášter přeměněn na koncentrační pracovní tábor. Pravoslavní mniši se tam vrátili až v roce 1990.

Spolu s mnoha jinými kněžími a mnichy byl Simeon převezzen více než 700 km na sever na Solovecké ostrovy, které se staly obrovským komunistickým pracovním táborem a věznicí. Bývalý šlechtický syn zde strávil šest let od roku 1928 až do roku 1934, přičemž přecházel z jednoho trestaneckého útvaru do druhého. Kromě jiného mučení ho jednou spolu s jinými zajatci hodili do sklepa plného hladových potkanů. Řev vězňů, kterým vyhladovělí hlodavci okusovali maso až do kostí, byl strašný. Kněz Simeon však stál

uprostřed nich a ustavičně se nahlas modlil modlitbu k Nejmilostivější. K údivu všech ostatních mu hladoví potkani jen pobíhali po nohách, ale vůbec ho ne napadli a neškodili mu.

Na vlastní kůži pocítil Simeon i démonickou nenávist vězňů, skutečných zločinců, pro které bylo zabíjení běžně na denním pořádku. *Když mě jednou těžcí zločinci přinutili, abych s nimi hrál karty a já jsem prohrál, vymysleli pro mě trest: uprostřed zimy při -30° mi z těla strhli šaty a nechali mě stát několik hodin na ledě. Jen mé Nejmilostivější a Ježíši vděčím za to, že jsem nezmrzl.*

I při všech těchto útrapách věnoval celou svou pozornost duším. Jaké vnitřní štěstí cítili v tomto pekle mnozí vězni, když se u něho mohli vyzpovídat! A ti, kterým už na zpověď nestačily síly, umírali se slovy: *Otče, drž moje ruce ve svých rukou. Tehdy je mi lehčeji!* A jakou radost měl pak Simeon, když se stal lesním dozorcem a mohl na ležícím kmeni spolu se 60 vězni slavit svatou velиконоční liturgii!

Zajatcem na mnoha místech

V roce 1934 se 36letý Simeon dostal nečekaně na svobodu. Žil neustále sledovaný v Borisoglebsku, až se po dvou letech – stejně neočekávaně – opět ocitl ve vězení. *Čistil jsem toalety, pracoval jsem jako mechanik, čerpadlář, lesní dozorce. Jako ošetřovatel nemocných jsem v noci sedával nad odbornými knihami, abych mohl přes den pomáhat nemocným spoluvězňům. Všichni věděli, že jsem knězem a že mohou tajně přijímat svaté přijímání nebo se vyzpovídat.*

Od roku 1938 nás vlaky převážely z jednoho tábora do druhého až na Daleký východ. Tak jsem se dostal až do Baku, hlavního města Ázerbájdžánu, kde mi Bůh v ohromném vojenském lazaretu svěřil 800 německých zajatců. Znal jsem osobně každého z nich! ▶

Vězni na Soloveckých ostrovech při životně důležitém rozdělování balíků v roce 1928

Během války 1944–1945 musel Simeon jako táborový vojenský lékař ošetřovat na Dálném východě i japonské vojenské zajatce. Když se Japonci stále více přibližovali, přišel rozkaz z ruského velitelství, aby v případě dobytí tábora byli všichni zajatci zastřeleni. Ti už se připravovali na smrt, když Simeon uslyšel vnitřní hlas: *Nikdo z vás nebude zastřelen a ty sám se dožiješ vysokého věku. Podívej se napravo!* A Simeon viděl sebe samého jako šedivého starce. *Teď se podívej nalevo!* A uviděl velký zástup a uslyšel slova: *To jsou tvoje duchovní děti.* A tak Simeon zajatce povzbuzoval: *Bůh vyslyšel naše modlitby.* A tak se také stalo.

Koncem války byly vyhlášeny první amnestie pro kněze. Ale vedení tábora nebylo ochotné propustit zkušeného lékaře. Proto se 47letý Simeon rozhodl v srpnu 1945 pro útěk. *Byl jsem úplně sám, ale měl jsem v sobě jistotu, že se útek podaří, a tak jsem byl úplně klidný. ... Stále jsem šel a šel až do úmuru. Sedral jsem troje boty, nohy jsem měl sám puchýř a na celém těle jsem měl blechy a vši. Tak jsem přešel Dálný východ, Sibiř a putoval jsem podél pouště, až jsem se dostal do Kirgizska. 1200 km pěšky! V noci ze všech děr vylézali hadi a všude se plazily ropuchy a jiná ohavná zvěř.*

Ale nejstrašnější bylo, že jsem se zde potkával s hroznými demo-

ny, až se mi ježily vlasy. Ty týdny bych nikdy nepřežil bez modlitby k Ježíši a k Nejmilostivější! Stále jsem měl u sebe obrázek „Panny Marie hledající ztracené“. Ona bděla nad každým mým krokem. Potom přišla step, kterou jsem musel překonat bez mapy a bez kompasu. Mým cílem byl Taškent v Uzbekistánu. Tam jsem se chtěl s biskupem poradit o svém dalším kněžském působení.

I když se to zdá neuvěřitelné, jeden pilot jednomístného letadla se slitoval nad utečencem a vzal ho k sobě na dobrodružný let. Seděl jsem za pilotem na dřevěné desce. Už několik dní jsem nic nejedl a nohy se mi volně klátily ve vzduchu. Nechybělo mnoho, a ztratil jsem vědomí. Nutil jsem se, abych se ani na chvíli nepodíval dolů. Po třech hodinách jsme přistáli blízko Taškentu.

Na další cestě posloužil mnichovi jako dopravní prostředek tažný osel, ale tato jízda ho málem stála život. Při jednom kanálu s odpadní vodou ztratil rovnováhu a spadl do bahna. Dělníci z družstva ho vytáhli a mysleli si, že je mrtvý. Zavolali policistu a ten vystavil úmrtní list. Potom mě naložili na vozík a vezli na hřbitov. Na hrbolaté cestě jsem vyzvracel vodu a bahno a vzpřímil jsem se. Dělníci se polekali, dali se na útěk a přitom křičeli: „Jeden z ruských bohů vstal z mrtvých!“

(Dokončení)

TOMÁŠ MORUS (1478 – 1535)

„Nikdy by mi ani na mysl nepřišlo, že bych mohl souhlasit s něčím, co je proti mému svědomí.“

Thomas Morus váhal, zda se má stát mnichem, nebo právníkem. Nakonec byl významným politikem na dvoře anglického krále. Byl popraven 6. června 1535, protože nesouhlasil s králem Jindřichem VIII., který odtrhl Anglii od Církve. Proslavil se svým latinsky psaným dílem „Utopia“. Dílo vyšlo v roce 1516. Utopia je pomyslný ostrovní stát, kde panuje rovnost, jednota a pokoj. Je to kritika států a hospodářských forem jeho doby, která je velice aktuální i dnes. Morus je nám dodnes vzorem v pravém slova smyslu a učí nás kriticky myslet, odpovědně jednat, poslouchat hlas svědomí, důvěřovat vizím, neztrácet humor. Svému katovi před stětím řekl: *„Dávej pozor na moje vousy. Ty se velezrady nedopustily.“*

Nakladatelství Matice cyrilometodějská s. r. o. vydala knihu **Tomáš Morus – Dopisy z vězení**, která je stále v prodeji za **139 Kč**.

Edeltraud Eckertová a její nezaviněná smrt

Když se před lety po 2. světové válce západní Německo opět hospodářsky vzpamatovalo a cesty do zahraničí se staly samozřejmostí i pro lidové vrstvy, vedli komunisté ve východním Německu ležící koncentrační tábory se stejnou brutalitou jako kdysi nacisté. Vězni byli kromě starých nacistů, sociálních demokratů také věřící křesťané a studenti, všichni občané, kteří nějakým způsobem stáli v cestě komunistické diktatuře. Ukazuje to otřesným způsobem život mladé studentky a lyrické básničky Edeltraud Eckertové. Studovala na východoberlínské Humboldtově univerzitě pedagogiku. Tam se dověděla o strašném osudu 157 000 vězňů ve východním Německu, z nichž asi třetina našla svou předčasnou smrt hladem nebo mučením. Mnoho studentů a dělníků pocítovalo s nimi soucit a chtěli letáky přispět k tomu, aby upozornili na osud vězňů. Řekli si: „Nesmí se nám vytýkat tak jako našim rodičům, že jsme k tomu bezprávi mlčeli.“

Jako nábožensky vzdělaná katolička z Horního Slezska znala Traudl také Matoušovo evangelium o posledním soudu: „Ve vězení jsem byl, a nenavštívili jste mě.“ Letáková akce Traudl a jejích přátel nezůstala před policií dlouho skryta. Nejdříve byli zatčeni lidé z okolí Wernera Krügera a Waltera Wittiga. Protože nikdo z nich nezradil při výslechu jména svých přítelkyň, sáhla policie k ďábelskému prostředku. Ztýrala oba muže, způsobila jim taková zranění, že byli ve stavu, který vzbuzoval soucit. Pak představili Krügera jeho snoubence Voršile Jeschkové a Wittiga Traudl Eckertové. Obě mladé ženy byly jejich stavem tak zděšeny, že spontánně přiznaly svou vinu, aby zabránily dalšímu mučení svých přátel.

Následovalo odsouzení. Traudl byla sovětským vojenským tribunálem odsouzena k 25 letům nucených prací. Trestanci trpěli všude hladem, zimou a špatným zacházením. Mezi politickými vězni byly také kriminální živly a špiclové. Traudl skládala v noci básně a písně, které se její družky v utrpení učily zpaměti a sepsaly je teprve po svém propuštění. Protože plnila dobře pracovní normy, mohla několik měsíců skládat básně, které však podléhaly přísné cenzuře. Na první stránce sešitu, který dostala k dispozici, bylo napsáno: „Trestankyně Eckertová, Edeltraud, V. kolona, dostává povolení vést tuto knihu za účelem psaní svých básní. Kniha má 136 stran.“ Sešit obsahuje 101 básní, které vyšly spolu s několika dopisy v roce 2005 pod titulem „Rok bez jara“.

Velkou útěchou pro vězňů bylo, že od roku 1953 mohl do vězení přijít jednou za měsíc kněz sloužit bohoslužbu a ženy mohly přijmout svatě přijímání. Zpověď však byla zakázána. Jednou musela Traudl na tři dny do vlhké sklepní díry bez oken plné havěti. Ve věznicí Hoheneck došlo k nehodě. 25. ledna 1955 v důsledku pracovního přetížení zachytil stroj její vlasy a skalpoval ji. Lékařské ošetření přišlo příliš pozdě. Po několika týdnech mohla napsat svému rovněž uvězněnému příteli Walteru Wittigovi, co se jí stalo a že nebudou moci spolu založit rodinu. 18. dubna 1955 zemřela za hrozných bolestí. V roce 1993 ji vojenský soud v Moskvě rehabilitoval.

Bylo její utrpení zbytečné? Po 15 měsících věznění napsala: „Člověk si myslí, že ztrácí, a stává se bohatým. Nejdříve pocítuje velkou prázdnotu, ale ta je nutná k tomu, aby mohl být naplněn nepomíjejícími hodnotami.“

Z Der Fels 4/2008

Eucharistický život podle příkladu svatých (5)

Aktivní a plodná účast

Nekonečná velikost mše svatě nám dává pochopit, jak nezbytná je pozorná a zbožná účast na Ježíšově oběti. Beze sporu nás musí ovládat klanění, láska a lítost. Papež Pius XII. zřetelně formuloval v úžasných myšlenkách (které důrazně opakuje II. vatikánský koncil), jaký má být stav duše k účasti na mši svaté, totiž „takový stav duše, s jakým božský Vykupitel přinesl oběť sebe sama: pokorná podřízenost ducha, tj. klanění, láska, chvála a díkůvzdání nejvyššímu Božímu majestátu, ...napodobit v sobě samých podmínky oběti, sebezapření podle přikázání evangelia, dobrovolnou a spontánní oběť kajicnosti, bolesti a odčinění vlastních hříchů“.

„Pravá účast na mši svaté je ta, která z nás činí oběti obětované tak jako Ježíš, aby dosáhla toho, že nám vtiskuje stejné bolestné rysy jako u Ježíše“ (Pius XII.), a dává nám účast na Kristově utrpení a shodu s jeho smrtí (srov. Fil 3,10). Všechno ostatní je pouze liturgický obřad, vnější šat. Svatý Řehoř Veliký učil: „Mešní oběť bude pro nás skutečně obětí Bohu příjemnou, když sami ze sebe učiníme oběť.“ Proto v starověkých křesťanských společenstvích se věřící křesťané odebírali v procesích k oltáři na čele s papežem v kajícím rouchu a zpívali litanie ke všem svatým. A opravdu, když jdeme na mši, měli bychom opakovat se svatým apoštolem Tomášem: „Pojďme s ním umřít také my“ (Jan 11,16).

Když se svatá Markéta Alacoque účastnila mše svaté a dívala se na oltář, vždy pohlédla na kříž a na zapálené svíce. Proč? Aby si hluboce vtiskla do mysli a do srdce dvě věci: kříž jí připomínal, co Ježíš pro ni podstoupil, a zapálené svíce

jí připomínaly, co ona musí vykonat pro Ježíše, totiž obětovat se a stravovat se pro něho a pro duše.

Nejvyšší vzor účasti na nejsvětější Oběti nám nabízejí nejsvětější Panna Maria, svatý Jan a Maria Magdaléna se zbožnými ženami u paty kříže (Jan 19,25). Účastnit se mše svaté totiž znamená totéž jako nacházet se na Kalvárii.

„Není možno odloučit nejsvětější Oběť od Ježíšova umučení,“ naříkal v slzách svatý Ondřej Avellino.

Jednoho dne se jeden duchovní syn zeptal P. Pia z Pietrelciny: „Otče, jak se máme účastnit mše

„Pravá účast na mši svaté je ta, která z nás činí oběti obětované tak jako Ježíš, aby dosáhla toho, že nám vtiskuje stejné bolestné rysy jako u Ježíše.“ (Pius XII.)

svaté?“ Otec odpověděl: „Jako Maria, Jan a zbožné ženy na Kalvárii, tak, že milujeme a spolupíme.“ Do misálku jednoho duchovního syna P. Pio napsal: „Při účasti na mši svaté soustřed se celý na strašné tajemství, které se odvíjí před tvým zrakem: vykopení tvé duše a smíření s Bohem.“ Jindy se ho kdosi zeptal: „Otče, jak to, že pláčete při mši svaté?“ „Dcero moje“ – odpověděl otec – „čím jsou tyto ubohé slzy proti

Sv. Markéta Marie Alacoque

tomu, co se děje na oltáři? Bylo by zapotřebí potoků slz!“ Jindy mu bylo řečeno: „Otče, jak musíte trpět, když celou mši svatou stojíte na nohou poznamenaných krvavými ranami!“ Otec odpověděl: „Během mše svaté nestojím na nohou: visím.“ Jaká to odpo-

věď! Slovo „visím“ vyjadřuje živě a silně ono „být ukřižován spolu s Kristem“, jak o tom mluví svatý Pavel (Gal 2,19), což odlišuje pravou a plnou účast na mši svaté od účasti prázdné, akademické a někdy přímo neurvalé. Svatá Bernadetta Soubirousová řekla správně jednomu novoknězi: „Pamatujte si, že kněz u oltáře je vždy Ježíš na kříži!“ A svatý Petr z Alkantary se oblékal ke mši svaté jako k výstupu na Kalvá-

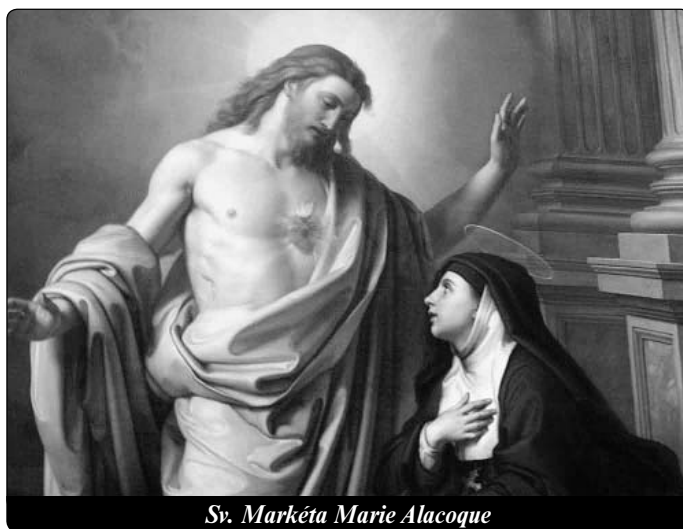
rii, protože všechny části kněžského roucha mají vztah k Ježíšovu umučení a smrti: alba připomíná bílé roucho, do kterého dal Herodes obléci Ježíše jako blázna; cingulum připomíná bičování, štóla pouta, tonzura připomíná trnovou korunu, ornát s obrazem kříže připomíná kříž na bedrech Ježíšových.

Kdo se zúčastnil mše otce Pia, nezapomene na jeho vřelé slzy, nezapomene na jeho naléhavou výzvu, aby se účastnili mše svaté na kolenou, vzpomene si na působivé mlčení, v jakém vykonával svatý obřad, vzpomene si na kruté utrpení, které se zračilo v tváři otce Pia, když slabikoval se silnými vzdechy konsekrační slova, vzpomene si na vroucí a tiché modlitby věřících, kteří naplňovali chrám a mezi prsty probírali více než hodinu svatý růženec. Ale procítěná účast otce Pia na mši svaté je stejná jako u všech světců. Slzy otce Pia byly stejné jako u svatého Františka z Assisi (které byly někdy krvavé), jako svatého Vincence Ferrarského, svatého Ignáce, sv. Filipa Neri, sv. Vavřince z Brindisi (který dokázal promáčet slzami sedm kapesníků), svaté Veroniky Giuliani, sv. Josefa Kupertinského, sv. Alfonse, sv. Gemmy... Ostatně, jak můžeme zůstat lhostejní tváří v tvář Ježíšovu ukřižování a smrti? Jistě nebudeme jako apoštolové, kteří v Getsemanech spali, a tím méně jako vojáci, kteří u paty kříže mysleli na hru v kostky a vůbec je nezajímaly strašné bolesti umírajícího Ježíše!

(Bohužel, to je hrůzný dojem, který prožíváme dnes při tzv. rockových mších, slavených v divokých rytmech kytar, s ženami v nestoudných šatech a s mládežnicí extravagantně oděnými. „Pane, odpusť jim!“)

Podívejme se na Pannu Marii a na svaté! Následujme je! Jen když budeme následovat je, budeme na správné cestě, která „se líbí Bohu“ (1 Kor 1,21).

(Pokračování)
Překlad -lš-

Sv. Markéta Marie Alacoque

„Láska je duší apoštolátu“

Nemám jiný plán

Jedna legenda vypráví: Když se Kristus vrátil do nebe, ptali se andělé, jak to nyní bude na zemi s královstvím Božím. „Mám na zemi své učedníky, založil jsem svou Církev, skrze kterou může moje dílo pokračovat,“ odpověděl Kristus.

Ale andělé viděli, jak bezvýznamní, slabí a zakřiknutí byli učedníci, a ptali se překvapení: „Pane, ty opravdu nemáš žádný jiný lepší plán?“ A Kristus odpověděl: „Ne, žádný jiný plán nemám.“

Andělé v této legendě nebyli právě nadšeni Božím plánem přenechat hlásání víry učedníkům. Tušili, že lidé jsou chybující, a to i ve jménu Božím. Tušili, že Kristovo poselství někteří zfalšují a že se budou dívat velké nespravedlnosti. I Pán však věděl o lidské slabosti. A přece svěřil svým učedníkům úkol hlásat evangelium, v jeho jménu křtít, vyhánět demony a léčit nemocné.

I my lidé víme o svých slabostech a pocítujeme je znovu a znovu. Ale Bůh si volí to, co je slabé, co je malé, nepatrné před světem, aby právě to působilo ve světě. Protože právě tak se stane jasným, že je to On sám, kdo působí, že to není lidská moudrost a síla. S Bohem působí apoštolové dokonce zázrak „lidsky nemožného“. Jsou to lidé spojení s Bohem, kteří mění svět k lepšímu.

Apoštolát znamená: jednat v plné moci Krista

Myslím, že je důležité pochopit: biskupské nebo kněžské svěcení propůjčuje plnou moc, jednat ve jménu a moci Krista, udělovat svátosti, i kdyby udělovatel byl „nehodný“. A to je nezbytné. Kdybych měl před každou mší svatou přemýšlet, zda je kněz opravdu dostatečně hoděn, aby pronášel platně Kristova slova, nikdy bych neměl jistotu, zda

přijímám platně Nejsvětější Svátost. Museli bychom vždy pochybovat, zda jsme obdrželi platné rozhřešení, protože který kněz je skutečně bez hříchu? Záruku platnosti svátosti dává Kristus, svěcení nečiní kněze automaticky „svatým“. Ale činí ho posvěcenou osobou, skrze kterou a ve které jedná Kristus. Projevy úcty knězi nebo biskupovi neplatí tedy jeho osobě, ale jeho úřadu a jeho svěcení.

Když se tedy někde ještě děje to, že věřící líbají biskupovi prsten, není to barokní dvorní zdvořilost, nýbrž je to výraz toho, že je to posvěcený nositel úřadu. Ale to také znamená, že člověk, který přijal svěcení, musí se v jistém smyslu chovat podle toho, co přijal. Jinak o něm platí strašná Kristova slova, která řekl o farizeích jako o „obílených hrobech“. Kněžskou službu, apoštolskou službu garantuje Kristus. On říká: *To je moje tělo, to je moje krev*. Ale člověk v biskupovi a v knězi musí stejně jako každý jiný křesťan usilovat o to, aby jeho život tomu odpovídal.

*Dýchej ve mně, Duchu Svatý, abych myslel na to, co je svaté.
Jednej ve mně, Duchu Svatý, abych dělal to, co je svaté.
Přitahuj mě k sobě, Duchu Svatý, abych miloval to, co je svaté.
Posiluj mě, Duchu Svatý, abych chránil to, co je svaté.
Chraň mě, Duchu Svatý, abych nikdy neztratil to, co je svaté.*

(Sv. Augustin)

Když je kněz prohlášen za svatého, nemá k tomu žádné jiné prostředky než jiný křesťan. Svátost papeže Pia X. není nic jiného než svátost malé Terezičky nebo kteréhokoliv jiného svatého: žít láskou a následovat Krista. Jak se stali svatými? Nijak jinak než jiní křesťané, každý ovšem svým způsobem, ve svém stavu, v naplnění svých povinností.

Tajemství apoštolské plodnosti kněze nebo biskupa není jiné než u samotných apoštolů Ježíše Krista. To znamená, čím

více to, co ve svátosti přijali, také utváří jejich život, tím více se sami stávají požehnáním. Tak bylo o Petrovi řečeno: – Samotný jeho stín, když procházel, působil uzdravení. Byla to jistě Kristova moc v něm, ale byla to také míra proměnění, která se v něm skrze Krista uskutečnila. Tato proměna z něho učinila skutečného apoštola.

Apoštolát – služba Kristovu tělu, Církvi

Z tohoto pohledu můžeme lépe porozumět, co to znamená apoštolát. A můžeme z toho poznat, že celá Církev je apoštolská. Nejsou všichni pokřtěni apoštolové, každý na svém místě? Nejsou všichni Kristovými vyslanci? Jestliže všichni nezůstane v perspektivě víry, snadno může vzniknout dojem rivality, konkurence, konfliktu mezi nositeli úřadu a laiky. A pak začnou řeči o církvi „shora“ a „zdola“, o „úřední církvi“, a „církve, to jsme my“. Mysleme raději na to, že skrze křest, biřmování a Eucharistii se stáváme jedním tělem Kristovým. To znamená,

že každý pokřtěný je údem tohoto těla, je v něm nezastupitelný a nezaměnitelný.

Nikdo však nemůže být bez toho druhého. Vidíme-li Kristovo tělo, když vidíme Církev jako Kristovo tělo, pak je také samozřejmé, že všechny služby v tomto těle jsou apoštolské. Totiž v tom jediném poslání, které dal Kristus Církvi. Pak je rozhodující vědět, na které místo ve svém těle mě Kristus postavil. Jak říká Edita Steinová: *Kam jsem zabudována v živé stavbě Domu, tam je mé místo, můj apoštolát*. Jeden

se stará o nemocné, jiný o bezdomovce, jiný čistí Boží chrám a přijímají to nikoliv jako ponížení, nýbrž jako službu lásky. Zda někdo stojí u oltáře nebo uklízí kostel, pokud se tak děje s láskou a s uvědomělostí, pak každý z nás je údem jednoho těla a všechno je apoštolát. Mnozí se modlí a činí pokání v tichosti, nepozorovaně, neprojevují se na veřejnosti, a přece jejich služba není méně důležitá než těch, kteří vystupují na veřejnosti. Všechny služby jsou důležité, ale všechny služby jsou plodné a účinné v té míře, do jaké jsou nesené láskou. Co je platný biskupský úřad, k čemu je zdobení chrámu květinami, jestliže se tak neděje s láskou? Ale všichni spolu tvoří apoštolát jedné Církve.

Láska je duší apoštolátu

Katechismus katolické církve to vyjadřuje velmi výstižně: „Protože Kristus poslaný od Otce je zdroj a počátek veškerého apoštolátu Církve, je zřejmé, že plodnost apoštolátu jak posvěcených služebníků, tak laiků závisí na jejich živém spojení s Kristem. Podle povolání, podle dobových požadavků, různých darů Ducha Svatého nabývá apoštolát různých forem. Ale ‚duší veškerého apoštolátu‘ zůstane vždycky láska, čerpaná především z Eucharistie“ (KKC 854).

Papež Pavel VI. jednou řekl: *Církev je viditelný projekt Boží lásky k lidstvu*. Jsme pozváni, abychom tuto dimenzi Církve znovu pochopili a dali se strhnout láskou ke Kristu. To je ta pravá revoluce v Církvi, její pravá obnova. Tak jako láska Kristova odpustila Petrovi jeho zradu, tak prosme Ježíše, aby jeho láska odpustila všechny tvrdosti srdce, všechna zranění lásky, a ať nás tak osvobodí. Pak se náš život stane skutečně apoštolským, stane se apoštolskou službou a Církev znovu zazáří a bude působit účinně v síle toho, který ji poslal. *Jako mne poslal Otec, i já posílám vás*.

Z-sks- 19/2008 přeložil -lš-

„Láska je ustavičná modlitba“

Svatá Kateřina Sienská o modlitbě

V dopise adresovaném kartuziánovi Francesco Tebaldimu rozlišuje svěřice tři způsoby modlitby:

1. Ustavičná modlitba

Je to modlitba, ke které jsme všichni zavázáni, je to tak říkáme „základní modlitba“, základní předpoklad veškeré modlitby, bez které není možno být křesťanem. Je to druh modlitby, který musí být obsažen v každém křesťanském životě za všech okolností a situací.

Jaká je to modlitba? Svěřice říká, že se zakládá na lásku a spočívá v tom, že beze zbytku všechno, co konáme „pro sebe a pro našeho bližního“, se děje „ke cti a slávě Boží“, tzn. všechno naše každodenní jednání je zaměřeno k Bohu a má za cíl jen jeho slávu a nikoliv naše vlastní uspokojení. Jde o čistotu motivů ve veškerém myšlení, mluvení a konání. Nesmí se v tom vyskytovat nic z tak rozšířeného dychtění po moci a slávě, které podle Kateřiny Sienské Církví více škodí než cokoliv jiného, zvláště když se vyskytuje u biskupů a kněží, ale také u řeholníků a laiků.

Při tomto prvním stupni modlitby jde tedy o postoj, o vnitřní formaci, která nese celý život a která se ustavičně udržuje. Proto ho Kateřina nazývá „ustavičná modlitba“. I tam, kde nemůžeme být myšlenkami u Boha, jsme skrze svou motivaci a úmysly stále u něho a sloužíme mu ve všem, co konáme. „Mám tím na mysli láskyplnou odevzdanost, ve které všechno konáme a která se ustavičně modlí před naším Stvořitelem bez ohledu na to, kde jsme.“ Svěřice jmenuje plody takové modlitby: „pokojná odevzdanost“, která není nikdy netrpělivá, protože odevzdala svou vůli do vůle Boží, opravdovou poslušnost, která –

jestliže je potřeba – dává přednost dílům lásky i před vlastními duchovními potřebami.

2. Ústní modlitba

Tou rozumí Kateřina breviář a jiné ústní modlitby. Vidí v ústní modlitbě nezbytnou formu modlitby, říká však, že musí být zakotvena v prvním druhu modlitby, v zaměřenosti srdce na Pána.

Při jejím konání je třeba myslet více „na láskyplnou oddanost než na zvuk slov“ a s výjimkou breviáře dokonce nechat slova stranou, kdy „duch touží po Bohu“, tzn. je přitahován k mlčenlivému vnitřnímu setrvání v jeho přítomnosti.

Milující usebranost u Pána je důležitější než mnoho vyslovených modliteb a všechna ústní

Sv. Kateřina Sienská

SOUKROMÁ KAMPAŇ PROTI MEDJUGORJE

Bývalý exorcista biskup Andrea Gemma otevřel v jednom italském časopise kampaň proti poutnímu místu Medjugorje. Podle jeho názoru všechno pochází „od ďábla“. „V Medjugorje se všechno děje jen kvůli penězům: poutní výpravy, noclehy, levné zboží. To je dílo ďáblov a je to pohoršení.“

S tímto svým názorem je však zcela osamělý jak mezi biskupy, tak mezi exorcisty. Medjugorje již navštívilo více než 1000 biskupů a po své návštěvě se o tomto poutním místě vyslovili velmi pozitivně. P. Gabriel Amorth, nejznámější exorcista světa, označil Medjugorje již před několika lety za „pevnost proti ďáblu“. „Považuji Medjugorje za pokračování Fatimy. Podle slov naší Paní ve Fatimě jsme nemuseli mít 2. světovou válku, kdybychom se byli postili a modlili. Také v Medjugorje vyzývá Matka Boží k postu a modlitbě za mír. Při zjeveních se Panna Maria označuje vždy jiným jménem, aby poukázala na cíl zjevení. V Lurdech se nazvala Neposkvrněná početí, ve Fatimě Královna svatého růžence, v Medjugorje se představuje jako Královna míru. Pamatujeme si na její slova – Mír, mír, mír – která bylo možno číst na nebi při prvním zjevení.“

Nová komise, která zkoumá okolnosti těchto zjevení, je podřízena přímo Vatikánu, který již jednou odmítl negativní hodnocení biskupa Zaniče.

modlitba jí musí sloužit a být jí naplněna, pokud se nemá modlitba stát prázdným a neosobním odříkáváním formulek.

Ten nejvlastnější smysl a cíl ústní modlitby je však „uvedení do vnitřní modlitby“.

3. Vnitřní duchovní modlitba

V ní dochází k hlubokému sjednocení s Bohem. Proto je nezbytná milost, na kterou musí být člověk připraven a otevřen skrze oba první stupně modlitby. Ona nás pozvedá nad nás samotné. Osvobození ode všech vlastních zájmů začínáme opravdu poznávat a milovat. Nedíváme se na sebe, na bližního i na Boha sami od sebe, nýbrž Božíma očima. Posuzujeme „všechno spíše podle vůle Boží než podle lidských hledisek“ a poznáváme jeho laskavou prozřetelnost, i pokud jde o nedobré věci, které nám lidé působí. Nehledáme v modlitbě nic svého. Obracíme své myšlenky „k rozjímání o vášnivě Boží lásce a ani ne tak o jeho darech“, které od něho očekáváme, tzn. naše modlitba je nyní „čistá a nikoliv vedena tužbami“.

Z tohoto dokonalého zapomenutí na sebe vyplývá hluboká svoboda a radost a současně poznání, z čeho tato radost pramení: z trpícího Krista. „To znamená, že nehledáte žádnou jinou radost než jen s ním na kříži. Tak dosáhnete a přijmete plod sjednocení,“ píše svatá Kateřina Sienská, a „protože vidíte, že je hoden, abychom ho milovali, milujete ho bezpodmínečně. A vaše nezměrná láska vás předchází.“

„Duchovní modlitba dává duši křídla. Nic pro ni není těžké. Předem zakouší, co Bůh připravil těm, kteří ho milují“ (1 Kor 2,9). Proto Kateřina uzavírá výklad o tomto stupni modlitby slovy: „Kž vám Bůh ve svém nekonečném milosrdenství dá prožít tuto radost i život věčný!“

Z -sks- 19/2008
přeložil -lš-

„Zahrňte mě prosbami a pláčem!“

Boží milosrdenství nepůsobí jako „záchranný automat“. Je třeba je přijmout. To vyžaduje vědomé odvrácení od zlého a otevření se Bohu. To je třeba hlásat zcela jasně.

Jednou po bohoslužbě přišla ke mně jedna paní a celá vzrušená mi řekla: „Pane faráři, něčemu nerozumím: Když je Bůh láska a nekonečné milosrdenství, jak potom můžete kázat, že někdo může být zavržen; to je přece úplný středověk, to si protirečí. Bůh přece nepotřebuje naše modlitby za duše v očistci, on se s nimi vypořádá sám...“

Kdo takto mluví, a dnes jich není málo, nezná Písmo a neví nic o tragické propastné hloubce lidského bytí, o dlouhých a těžkých duchovních zápasech, nečetl pozorně evangelium, nenaslouchá správně Ježíši, když nám např. říká: „Vcházejte úzkou branou. Protože prostorná je brána a široká cesta, která vede do záhuby, a mnoho je těch, kteří tamtudy vcházejí. Jak těsná je brána a úzká cesta, která vede k životu, a málo je těch, kdo ji najdou“ (Mt 7,13-14).

Právě proto, že je to pro nás lidi v tomto životě tak těžké jít po úzké cestě a vytrvat na ní, protože je tolik silných a negativních lákadél ve světě a v lidském srdci, svody k široké cestě, ke lhostejnosti, ke hříchu, k egoismu, ke lži, k nelásce, k pýše a chamtivosti, k nemravnosti a k temným praktikám, proto bychom nezvládli cestu k nebi, kdyby tu nebylo nekonečného Božího milosrdenství, které nám ustavičně nabízí ruku, abychom nepadli, a když padneme – sedmkrát za den, aby nás opět vytáhlo z hloubky, pokud ovšem chceme!

Písmo nám říká a Církev nás učí, svatí to tisíckrát opakují: Kdo neumírá obrácen k Bohu ve víře a nadějně odevzdání, v touze po jeho lásce, po jeho pravdě, po jeho slitování, ten nemá pro své umírání žádný cíl, jeho duše nemá žádnou zemi, žádný příbytek pro svou nesmr-

telnost, ten umírá do neznáma, do temnoty.

Jak napsala jedna čtenářka, „dnes se zaštiťujeme falešnou tolerancí, psychologickými výmluvami, jsme dokonce poučováni, že dobro je špatné a zlo dobré... Pastýři, pomáhejte nám v naší každodennosti, v našich rodinách, v našich životních okolnostech neomezovat se jen na to, co je humanitární, ale žít podle Božích přikázání.“ Tato čtenářka volá o pomoc v nouzi.

Právem si mnozí lidé stěžují na nouzový stav Církev, který vyvolává obavy. Přistoupilo se k hlásání, které věřilo: Když poselství Písma v duchu času tak homeopaticky zředíme, že nebude mít žádné zlé vedlejší účinky, získáme spásu mnohem snáze! Jaký je to zavrženíhodný omyl!

Lidé už dnes ani nevědí, proč by se měli nějak morálně namáhat. Už nevidí, proč se Kristus nechal do krve zbičován, proč se dal přibít na rukou i nohou na kříž, proč si nechal probodnout srdce. Mnozí před křížem jen pokrčí ramena a říkají s Nietzsche: „Pryč s takovým Bohem!“

Jaké to zatmění slunce se rozšířilo nad někdejší „křesťan-

ským Západem“ v minulém století! Jak zcela jinak to vidí svatí, když např. Starez Siluan z hory Athos říká svým věřícím: „Hříšný život je smrt duše, láska k Bohu je blaženost a ráj. K politování jsou lidé, kteří neznají Boha. Nevidí věčné světlo a po smrti utonou ve věčné temnotě. Věřící křesťan však zná světlo, protože Duch Svätý zjevil svätým, co je nebe a co peklo.“

Švýcarská zakladatelka řádu sestry Marie Bernarda (1848-1924), která bude letos v říjnu svatořečena, věděla o tomto zatmění slunce, ona se stravovala v touze po spáse nesmrtelných duší a rozjímala denně o sedmi posledních slovech Ježíše na kříži. Při čtvrtém slovu umírajícího Pána „Žizním“ modlí se a píše ve svých osobních poznámkách, že Ježíš „má ještě jinou, mnohem bolestnější žizeň, která ho trápí: žizeň po záchraně nesmrtelných duší“.

Oplakává duše těch, kteří jdou do věčné záhuby, „protože šlapou nohama po Tvé krvi, nevěří v Tebe, nechtějí ani o Tobě nic vědět, nenásledují Tvé učení, a tak se sami odsuzují k věčné záhubě.“ A pokračuje slovy:

NEJSTARŠÍ BISKUP SVĚTA

Biskup Antonio Rosario Mennona oslavil 27. května své 102. narozeniny. V roce 1955 se stal biskupem v Muro Lucano. Zde působil až do 22. února 1962, kdy byl přemístěn do Nar-do Galipoli v jižní Itálii. Účastnil se II. vatikánského koncilu. V prvním týdnu června oslavil své 80. kněžské jubileum.

OSMILETÁ DELEGÁTKA SVĚTOVÉHO DNE MLÁDEŽE V SYDNEY

Sophie Delezio má osm let a prožila ve svém životě dvě těžké nehody. Jako tříletou ji přejelo auto a byla pohřbena pod horícím vozem. Utrpěla popáleniny na 85 % těla, ztratila obě nohy, několik prstů a jedno ucho. Nepřestala bojovat o svůj život. V roce 2006 ji na invalidním vozíku znovu přejelo auto. Za její záchranu vděčí rodiče přímluvě blahoslavené Mary MacKillop, australské řeholnice. Organizátoři SDM ji vybrali za delegátku tohoto světového shromáždění mládeže.

„Ani andělé, ani svatí, ani my lidé nemůžeme pochopit utrpení pekla, věčné odloučení od Tebe, jen Tobě a Duchu Svätému je jasné, jakou propast hrůzy a utrpení obsahuje po všchnu věčnost věčnosti, proto je tak nezměrná Tvoje bolest, Tvoje žizeň po duších, můj Ježíši!“

O Marii Bernardě, u níž se tak vyzvedává její veselost, která byla tak láskyhodná, je známo, že celý život vyprošovala lidem milosrdenství. I v noci, zatímco ostatní spali, modlila se za lidi. Již jako dítě měla poznání tajemství o síle přímluvné modlitby. Jednou ji sám Ježíš prosil těmito vroucími slovy: „Pomozte mi, zahrňte mě prosbami a pláčem, abych zachránil ubohé hříšníky a obrátil je k sobě.“

Jaká je to srdcervoucí prosba z úst věčného Krále! Nejsme schopni ji pojmout, pochopit ji, můžeme jí jen vyhovět odpovídající věrností v přímluvné modlitbě. Jak říká svatá Terezie z Lisieux: „Ježíš nechce nic dělat bez nás. Stvořitel všehomíra čeká na prosbu nás ubohých, malých duší, aby zachránil druhé, které vykoupil za cenu své Krve.“

Také v Deníčku svatě Faustíny, apoštolky milosrdenství, prosí Ježíš ustavičně o přímluvné modlitby za naše bratry a sestry, kteří jsou v nebezpečí věčné záhuby. Tuto modlitbu nazývá Církev dílem duchovního milosrdenství. Jak naléhavě je potřebuje náš svět a jak naléhavě náš Pán, aby mohl zachránit své děti a svůj svět!

Modleme se tedy, kdekoliv jsme: v obchodě, v dopravních prostředcích, při návštěvě kostela, v letadle, na pláži, v dílně.... modleme se za lidi, které potkáme, kteří kříží naše cesty, především za mladé, za nemocné, za umírající: „Ježíši, zachraň své děti! Smiluj se nad námi!“ Čiňme tak i ve společné modlitbě spolu s druhými, v rodině. Protože „tvoje bolest je nezměrná, nezměrná je tvoje žizeň po duších, Ježíši.“

Vision 2000 - 11/2008

V rámci jeho kněžské služby značně vzrostl v průběhu let čas, který trávil ve zpovědnici. Odhaduje se, že to bylo denně 13 až 18 hodin za každého počasí, v horu i v zimě. Za posledních 25 let svého života vykonával převážně tuto službu. „Není jiného kněze, který by si byl tak vědom odpovědnosti a tak toužil vytrhnout své věřící z hříchu a vlačnosti“ (Jan Pavel II.: Dopis kněžím k Zelenému čtvrtku 1986).

Když pozorujeme Jana Vianneye při této službě milosrdenství, zasluhuje zvláštní pozornost jeden faktor: Věděl, jak nesmírně těžké je pro hříšníka, aby se otevřeně vyznal a žádal o odpuštění. Je velmi náročné již vzít na vědomí svou vlastní hříšnost. Ale zbavit se jí je mnohem obtížnější. Přirozenou reakcí je odkládání. Napadá ho tisíc důvodů, aby to odložil na zítřek. Syn v podobenství o marnotratném synu se vypravil domů teprve tehdy, až zcela vyhladověl.

Svatý farář Arský měl dar hlubokého poznání lidského srdce. Jednou měl pozoruhodný nápad. Aby předešel nebezpečí, že kajcíník narazí na odpor a nepochopení okolí, dal v boční stěně farního kostela vybudovat malé dveře, které jsou i dnes docela nenápadné. Kdo jimi vstoupil, stál přímo u zpovědnice, která zde byla tak postavena zcela záměrně.

Výhoda tohoto opatření byla, že se kajcíník mohl zpovídat zcela anonymně. Zde se mohl ten, koho nazýval velkým hříšníkem, otevřít Božímu milosrdenství. Bylo to velice vstřícné a citlivé gesto kněze, který pochopil, kolik to kajcíníka stojí úsilí vrátit se zpět do kostela, kam 30, 40 nebo i 50 let nevstoupil. (...)

Jeho pověst zpovědníka byla nesporně ve spojitosti s jeho svatostí. Nejednou bylo slyšet, že lidé z Arsu viděli tyto věci tak, jak je vyjádřil jeden z nich: „My nejsme lepší než druzí, ale velice bychom se styděli, kdybychom pá-

Ve světle Boží dobroty

Zpověď dává poznat pravdu o vlastním životě

Svatý farář Arský je vynikající svědek moci odpouštějící lásky, kterou nám Bůh zjevuje ve svátosti pokání.

chali stejně zlořády, když žijeme v takové blízkosti světce.“

Když odhlédneme od vyzařující svatosti, hraji zde svou roli ještě jiné faktory. Jeden z nich rozhodně není možné zanedbat: Svátý farář dokázal číst v lidských srdcích. On vnímal intuitivně, co mají na svědomí. Přirozeně nevíme přesně, co se odehrávalo ve zpovědnici mezi knězem a kajcíníkem. Tady je třeba být velice opatrný. Ale během procesu svatořečení bylo shromážděno několik svědectví, ze kterých poznáváme, že ti, kteří poklekli před farářem Arským, byli náhle konfrontováni se svým životem. Často to byl farář, který penitentovi odhalil ten nebo onen hřích.

Alfréd Monnin, duchovní a jeden z prvních životopisců světce, vypravuje např. zážitek s jedním mužem: Vedl špatný život, onemocněl a v naději na uzdravení přišel do Arsu. Poté, co mu přátelé domluvili, rozhodl se, že se zpovídá. Jan Maria Vianney mu naslouchal a pak řekl: „A to už je všechno?“ – „Ano,“ odpověděl muž. Nato farář: „Ale vy jste neřekl, že jste na jednom místě tak

a tak spáchal těžký hřích.“ Pak před ním vyličil jeho život lépe, než by to učinil sám hříšník.

Je mnoho podobných případů, ve kterých kladl Jan Maria Vianney tradiční otázku: „Kdy jste se naposled zpovídal?“ Pak došlo k tomu, že kajcíník o tom neměl tušení. Nejednou na tuto otázku odpověděl sám farář: „Je tomu 28 let, můj milý příteli. A po té zpovědi jste nebyl u svátého přijímání.“

Toto jasné zření vyvolávalo u penitentů silný šok. Vedlo se jim jako Samaritance v evangeliu. Řekla Ježíši, že nemá muže, a Ježíš jí odhalil její život. A krátce nato řekla svým sousedům – a těžce při tom ovládala své city: „Pojďte, je tu muž, který mi řekl všechno, co jsem udělala!“

Kdo se zpovídal v Arsu, neměl dojem, že je obviněn a odsouzen, nýbrž že Bůh sám se podíval na to nejtajnější v jeho životě. Každý odpor, každá obrana rázem zmizela. V tomto světle se penitent otevřel, aniž by hledal omluvy nebo ospravedlnění. Náhle stál před Bohem. A Bůh ho prozkoumal v konkrétním průběhu jeho života: tu se se-

Sv. Jan Maria Vianney

tkal s Bohem a byl zachráněn. V tomto světle byl kajcíník přiveden zpět k existenciální pravdě o svém bytí. Proto také milost svátosti působila v nehlubším nitru jeho duše. Opustil zpovědnici jako znovu stvořený. Bůh zde byl přítomen a jednal. Kajcíník zažil, že Bůh ho miluje takového, jaký je.

Jeden z prvních účinků milosrdenství je, že člověk už si nedělá o sobě iluze a připouští, že Bůh s námi jedná podle plné pravdy. V zážitku tohoto světla, které nás proniká, chápeme bezmeznou Boží dobrotu. Z ní čerpá sílu k novému začátku, učiní rozhodnutí změnit svůj život.

Svou službou Jan Maria Vianney jasně ukázal, že Boží milosrdenství nijak neomezuje nároky pravdy a velikost nároků, která je s ní spojena. Slučuje obojí do rovnováhy, což mu umožňuje jeho svatost. Uměl o milosrdenství mluvit lépe než kdokoliv druhý: „Jak dobrý je Bůh,“ říkával, „jeho dobré srdce je oceán milosrdenství. Proto také nesmíme, ať už jsme jakkoliv velcí hříšníci, nikdy pochybovat o své spáse. Být zachráněn je tak snadné!“ „Naše hříchy jsou zrnka písku ve srovnání s Božím milosrdenstvím.“ „Čím jsou naše hříchy, když je srovnáme s Božím milosrdenstvím! Jsou to řepná semena před horou.“ „Bůh běží lidem vstříc a uvádí je dovnitř.“

Z Vision 2000 přeložil -lš-

49. EUCHARISTICKÝ KONGRES V KANADĚ

Kongres trvá od 15. do 22. června a účastní se ho 15 000 lidí. Heslo kongresu zní „Eucharistie, Boží dar pro život světa“. Události kongresu je možno sledovat také na internetu www.ecdy.tv v angličtině, španělštině a francouzštině. Kongres zapadá do oslav 400. výročí založení města Québec. Eucharistické kongresy se konají jednou za čtyři roky na různých místech světa. Jejich hlavní součástí je slavení Eucharistie, adorace a katecheze.

VEŘEJNÁ ÚCTA TURÍNSKÉHO PLÁTNA

Na jaře 2010 může být Turínské plátno opět vystaveno k veřejné účtě. Benedikt XVI. tak vyhověl žádosti turínského arcibiskupa a oznámil to turínským poutníkům při jejich audienci. Papež slíbil, že pokud mu to zdravotní stav dovolí, bude při vystavení této vzácné relikvie osobně přítomen. Naposled bylo Turínské plátno vystaveno v roce 2000.

SVATÝ ŘEHOŘ VELIKÝ (2) - dokončení ze str. 2

evangelia. První z nich přednesl v bazilice Svatého Petra v adventní době roku 590, tedy několik měsíců po svém zvolení papežem; poslední pronesl v bazilice Svatého Vavřince v druhou neděli po Svatém Duchu v roce 593. Papež kázal lidu v chrámech, kde se slavila „shromáždění“ (statio), zvláštní modlitební obřady v nejvýznamnějších liturgických obdobích – nebo o svátcích titulárních mučedníků. Inspirativní princip, který spojuje různé zásahy, se odráží ve slově „praedicator“: nejen Boží služebníci, ale každý křesťan má za úkol být „kazatelem“ toho, co zakusil ve svém vlastním nitru podle příkladu Krista, který se stal člověkem, aby přinesl všem zvěst spásy. Horizont tohoto poslání je eschatologický: očekávání naplnění Krista ve všech věcech je trvalá myšlenka velkého papeže a směřuje k tomu, aby se stala inspirujícím motivem veškerého jeho myšlení a jeho aktivity. Odtud pramení všechny jeho ustavičné výzvy k bdělosti a k úsilí o dobré skutky.

Nároky na osobnost biskupa

Snad nejorganičtějším textem Řehoře Velikého je *Knihy o správě pastýřské*, napsaná v prvních letech pontifikátu. V ní si Řehoř uložil vytyčit postavu ideálního biskupa, učitele a vůdce svého stáda. K tomuto účelu ukazuje obtížnost pastoračního úřadu v Církvi a povinností, které to s sebou přináší: proto ti, kteří k takovému úkolu nejsou povoláni, ho nemají vyhledávat s povrchností, a naopak ti, kteří ho přijali bez náležité úvahy, ať pocítují, jak se v jejich duši rodí povinné třešení. Když se vrací k oblíbenému tématu, tvrdí, že biskup je především „kazatel“ par excellence; jako takový musí být především pro ostatní příkladem, tak aby jeho chování mohlo být vztaž-

ným bodem pro všechny. Účinné pastorační působení vyžaduje, aby znal adresáty a přizpůsoboval své zásahy situaci jednoho každého: Řehoř se snaží popsat různé kategorie věřících výraznými a přesnými poznámkami, které mohou ospravedlnit hodnocení těch, kteří vidí v tomto díle také traktát psychologický. Z toho můžeme pochopit, že své stádo znal reálně a o všem hovořil s lidmi své doby a svého města.

Velký papež nicméně trvá na povinnosti pastýře poznávat každodenně vlastní ubohost, tak aby pýcha před zrakem nejvyššího Soudce nezhodnotila dobře vykonaný úkol. Z toho důvodu je závěrečná kapitola *Knihy* věnována pokoře:

„Když jsme spokojeni s tím, že jsme dosáhli mnoha ctností, je dobré uvažovat o vlastní nedostatečnosti a pokorit se: místo abychom uvažovali o tom, co je vykonáno dobře, je třeba přemýšlet o tom, co se při provedení zanedbalo.“ Všechny tyto přesné pokyny svědčí o nejvyšší představě, jakou má Řehoř, pokud jde o péči o duše, kterou nazývá „ars artium“, umění všech umění. *Knihy o správě pastýřské* měla velké štěstí v tom, což se zřídka stává, že byla velice brzy dobře přeložena do řečtiny a do jazyka anglosaského.

Působivé životopisy svatých

Významné je jeho další dílo, *Dialogy*, ve kterých je přítel a jáhen Petr přesvědčený, že mravy jsou teď tak zkažené, že není možno souhlasit, aby povstávali světci jako v minulých dobách,

Řehoř ukazuje opak: svatost je možná vždy, i v obtížných dobách. Dokládá to, když vypráví o osobách současných nebo nedávno zesnulých, které by bylo možno kvalifikovat jako světce, i když nejsou kanonizované. Vyprávění je provázeno teologickými a mystickými úvahami, které činí z textu jedinečnou hagiografii, schopnou nadchnout celé generace čtenářů. Materiál čerpá z živých lidových tradic a má za cíl vzdělávat a formovat, přitahovat pozornost těch, kteří se zde dočtou o řadě otázek, např. o smyslu zázraku, výkladu Písma, nesmrtelnosti duše, existenci pekla, představení posmrtného života; všechno témata, která vyžadovala přiměřené vysvětlení. Druhá kniha je celá věnovaná postavě Benedikta z Nursie a je jediným antickým svědectvím o životě svatého mnicha, jehož duchovní krása se v textu projevuje zcela evidentně.

V teologickém plánu, který Řehoř rozvíjí skrze svá díla, je minulost, přítomnost a budoucnost relativizována. To, co ho více zajímá, je celé období dějin spásy, které se dále odvíjí v temných meandrech času. Z tohoto pohledu je významné, že vkládá zprávu o obrácení Angličanů právě doprostřed *Mravních výkladů ke knize Job*: v jeho očích představuje tato událost vzestup Božího království, o kterém mluví Písmo; mělo to tedy dobré důvody, že byla o něm zmínka v komentáři k posvátné knize. Podle jeho soudu vůdci křesťanských společenství se musí učit čist události ve světle Božího slova: v tomto smyslu velký papež cí-

tí povinnost orientovat pastýře i věřící duchovním itinerářem lectio divina, který je osvěceny a konkrétní, umístěný do kontextu vlastního života.

Servus servorum Dei

Dříve než skončím, je nutno ztratit slovo o vztazích, které papež Řehoř pěstoval s patriarchy v Antiochii, v Alexandrii a v samotné Konstantinopoli. Snažil se vždy poznat a respektovat jejich práva a varoval se každého zásahu, který by omezoval jejich legitimní autonomii. Jestliže se svatý Řehoř v kontextu své historické situace postavil proti titulu „ekumenický“, pokud jde o konstantinopolského patriarchu, neučinil tak proto, aby omezoval nebo popíral tuto legitimní autoritu, ale proto, že se staral o bratrskou jednotu univerzální Církve. Učinil tak především z hlubokého přesvědčení, že pokora by měla být základní ctností každého biskupa a tím spíše patriarchy. Řehoř zůstával ve svém srdci prostým mnichem, a proto byl zásadně proti velkým titulům. On chtěl být – to je jeho výraz – *servus servorum Dei*. Toto heslo, která sám koncipoval, nebylo jen v jeho ústech zbožnou formulí, ale byl to opravdový projev jeho způsobu života a jednání. Byl hluboce zasažen pokorou Boha, který se stal v Kristu naším služebníkem, který nám umyl a myje špinavé nohy. Proto byl přesvědčen, že především biskup by měl napodobovat tuto Boží pokoru, a tak následovat Krista. Jeho opravdovou touhou bylo žít jako mnich v ustavičném rozhovoru s Božím Slovem, ale z lásky k Bohu se uměl stát služebníkem všech a v době plné soužení a utrpení se uměl stát „služebníkem služebníků“. To je právě ten důvod, proč je velký a ukazuje i nám míru pravé velikosti.

Bollettino Vaticano 4. 6. 2008
Mezitaluky redakce Světla

ZMĚNA V LITURGICKÉM KALENDÁŘI

U příležitosti Jubilejního roku svatého Pavla bude možno slavit svátek Obrácení svatého Pavla v neděli, na kterou v lednu 2009 připadne. To je výjimka, kdy dostává svátek přednost před nedělí. Jinak tyto svátky v takovém případě pro daný rok odpadají.

Kath-net

EDITORIAL - dokončení ze str. 2

si živě uvědomili, co svému Pánu obětujeme a darujeme, za co všechno mu budeme vzdávat díky a co bychom si od něho chtěli vyprosit? Připomínají nám chrámové schody výstup na posvátnou horu, do vznešeného Hospodinova sídla, kam nesmí vstoupit nic nečistého? Vystupujeme tedy ze své nízkosti, hříšnosti a pozemskosti a zanecháváme pod schody všechnu malichernost, ješitnost, pychu, všechny zlé náklonnosti, závislosti a spory, lhostejnost a všecken balast, který nepatří ke královské hostině, na kterou jsme pozváni? Je pokropení svěcenou vodou u vchodu pro nás významnou příležitostí k obnově křestního slibu a posílením hrdosti z důstojnosti, která nám byla spolu s Božím dětstvím udělena?

Zbožné a uctivé pokleknutí po vstupu do Božího domu je minimum úcty, kterou můžeme vzdát Bohu, který sídlí ve svatostánku. Z této vnější poklony by mělo být všem zřejmé, že ji provádí velká poklona srdce, která obsahuje vyznání víry a hluboké úcty a pokory. Jestliže se milující setká s milovaným, jistě by se své milované osoby velice dotkl, kdyby při setkání s ní věnoval svou pozornost všem možným lidem a záležitostem, jen ne svému milovanému. Do chrámu se přicházíme setkat nikoliv se sousedy a známými, ale se samotným Bohem, který si zaslouží, abychom mu věnovali všechnu pozornost a úctu, děkovali mu za jeho přítomnost a pozvání, za všechny jeho milosti a dary, které nám udělil, i ty, které pro nás chystá v nacházející mešní oběti. Jeho přítomnost a jeho láska není nic běžného ani samozřejmého. Nemělo by nás to přivádět k trvalému vděčnému úžasu a klanění? Jestliže tuto potřebu necítíme, prosme vroucně svaté anděly, aby nás učili klanět se Nejvyššímu tak, jak si zaslouží a jak to vyžaduje náš duchovní

prospěch. Krátce řečeno, setkání s Pánem ve mši svaté je něco tak velikého, že bychom na to měli myslet již dlouho předtím, než vstoupíme do chrámu. Ale někdy to v kostele vypadá tak, že na to přítomní příliš nemyslí ani zde na místě samém.

Nám v českém slovníku schází výraz, který by správně vystihoval to, co vyjadřuje latinský výraz koncilního požadavku „aktivní účasti“ – „actuosa participatio“. Actuosus není totéž co aktivní. Tento termín se používá např. v mikrobiologii na označení čilých, k životu se majících mikroorganismů. Nejedná se o jakoukoliv aktivitu, ale o přímo vášnivou životaschopnost. Aktivní spoluúčast tedy neznamená vykonat co nejvíce aktivit, ale spojit se přímo vášnivě s Tím, který se na oltáři obětuje za spásu a záchranu světa. Snaha „zapojit se do společenství“ nesmí zastínit to nejpodstatnější úsilí, a tím je „spojit se osobně s ukřižovaným Pánem“. Sama vnější činnost a různé umělé aktivity ještě zdaleka nemusí znamenat usebranost a soustředění na Pána a mohou od této soustředěnosti dokonce odvádět.⁽¹⁾ „Actuosus“ musí být především naše srdce, to se musí mít čile k životu, a život srdce – to je vášnivá láska, soucit a obětavost. První a nejzákladnější podmínkou jakékoliv „aktivní účasti“ na liturgii je tedy „aktivita srdce“, které hluboce miluje ukřižovaného Spasitele a spojuje se s ním v oběti za všechny ty, za které On umírá na kříži. K její podpoře více než vymyšlení a zavádění aktivit přispěje prohlubování potřebných náboženských znalostí a křesťanské uvědomělosti a trvalé oživování a prohlubování pokorné úcty a vděčného úžasu nad zázraky Ježíšovy lásky k nám. Rozhodující není to, co se na bohoslužbách líbí nám, ale co se líbí Bohu a prospívá záchraně a spáse duší.

Společenství, které se schází v chrámě, je zásadně jiného

druhu než jakákoliv jiná společenství. V tomto společenství nás nespojuje to, že se známe, ale to, že jsme všichni osobně spojeni s Bohem. Někde panuje povědomí, jako by liturgie byla něco, co si pro své společenství připravíme. Ale při vši této přípravě si musíme být vědomi, že to podstatné nepořádáme my, ale účastníme se královské Hostiny, kterou nám připravil Pán a na kterou nás pozval, a to i přesto, že takovéto účasti nejsme hodni. Ani vstupní úkon kajícího nic nemění na tom, že jako zcela nicotní a hříšní stojíme před nejvyšším Bohem a můžeme před ním stát jen díky tomu, že On sám se k nám snižuje, aby nás z naší nicoty pozvedl a zachránil. Musíme být nesmírně vděční, že vůbec můžeme přicházet k Bohu, který nás přijímá jako pokorné prosebníky.

Svatý otec připomíná ve své katechezi někdejší římské prosebné průvody Božího lidu na různá místa zvaná „statio“ – místo bohoslužebného shromáždění. V té době (ale ani před 50 lety) nebyl znám výraz „předseda“ liturgii. Nejvyšší velekněz takovému procesi nepředsedal, nýbrž kráčel v jeho čele jako první mezi prosebníky, aby jménem všech a za všechny prosil Pána. Obracel se k lidu, když mu hlásal Boží slovo nebo když jej vyzýval k modlitbě. Ale jinak byl obrácen k Bohu jako Bohem zplnomocněný prostředník, který jménem lidu předkládá Bohu jeho a svoje prosby a oběti a jménem Božím předává lidu nejsvětější Boží dary.

Do Božího domu nepřicházíme, abychom se uplatnili, ale abychom především prosili a děkovali. K vytrvalým a naléhavým prosbám nás musí přivádět nejen naše osobní potřeby, ale především naše odpovědnost za celý svět. Kdo jiný než vyvolený Boží lid má vyprošovat obrácení a záchranu světu, kterému hrozí záhuba, protože se odvrátil od svého Pána a Boha? Kolik je to věcí, s nimiž jsme oprávně-

ně nespokojeni doma i ve světě. Kolik věcí nás naplňuje bolestí! Na každém kroku jsme svědky toho, jak troskotají všechna jednání a akce, které mají obnovit mír, odstranit hlad a bídu, terorismus a utrpení lidí ve světě, zabránit vraždění nevinných dětí. Troskotají proto, že odpovědní a mocní tohoto světa nikdy sami nezmění své sobecké postoje. Situace se může k lepšímu změnit teprve tehdy, až se podstatně změní jejich srdce, a ta může změnit jen milost obrácení. To je oblast, kde se máme především uplatnit, abychom byli užiteční. Je toho tolik, zač potřebujeme prosit, a není vhodnější příležitosti než ona zpřítomněná chvíle, kdy Ježíš – povýšený od země – přitahuje všechny k sobě, a jak ukázal na případu kajícího lotra, je na svém kříži připraven splnit každou prosbu. Bez trvale vyprošované Boží milosti všechna jednání i všechny dialogy nevedou k ničemu.

Konec bohoslužby by proto neměl být příležitostí k spontánní zábavě. Na tu je jinde a jindy nadbytek místa. S tím, koho opravdu milujeme, se těžce a neradi loučíme. Kdo si myslí, že už nemá s Bohem o čem mluvit, ať vyjde z chrámu v největší tichosti z úcty k Nejvyššímu i s ohledem na ty, kteří s ním ještě chtějí rozmlouvat. Cestou z chrámu by však měl každý vykonat malé zpytování svědomí: Jak jsem využil dnešní nejvýznamnější audienci? Bude mi ku prospěchu, nebo k odsouzení? Co jsem dnes přinesl v oběť a daroval ukřižovanému Ježíši? Co jsem přednesl ukřižovanému Ježíši? Co mi řekl můj ukřižovaný Pán? Co si od něho odnáším? Co když to byla audience poslední?

-/-

⁽¹⁾ Ani nezbytná výpomoc laiků při bohoslužbě nemá za cíl podpořit aktivní účast věřících či pozvednout důstojnost laického stavu, nýbrž je to pouze nouzové a dočasné řešení ztížené situace, která vzniká v důsledku nedostatku „kněžských rukou“.

Neděle 22. 6. 2008: 7.00 Programová nabídka TV NOE 7.05 Z pokladů duše 7.10 Evangelium (P) 7.15 Na koberečku (47) 7.30 Můj báječný denní úděl 8.00 Léta letí k andělům (19) - Dagmar Pohunková 8.20 Rexík (2. díl) 8.30 Poézia v obraze - Ľubomír Rapoš (P) 8.45 Noemova harfa (2. díl) 9.10 Pro zdraví 9.20 Pro vita mundi (87) - Josef Szymeczek 10.00 Mše svatá ze Slovenska (L) 11.10 Léta letí k andělům (21) - David Vávra 11.30 Noemova harfa (2. díl) 11.50 Z pokladů duše 11.55 Přímý přenos polední modlitby se Sv. otcem Benediktem XVI. 12.15 Zpravodajské Noeviny 12.25 Pro vita mundi (56) - P. Stanislav Krátký, probošt mikulovský 13.00 Vysílací přestávka s Radiem Proglas 16.00 Programová nabídka TV NOE 16.05 Exit 316 (40. díl): Radost 16.25 Noční univerzita 16.45 Hlubinami vesmíru s Prof. Zdeňkem Stuchlíkem a RNDr. Jiřím Kovářem (1. díl) 17.25 Poézia v obraze - Ľubomír Rapoš 17.40 Bílý medvěd král 19.10 Cesty za poznáním: Radžastán 20.00 Z pokladů duše 20.05 Octava dies (486) (P) 20.35 Pavel Helebrand: BALADY (P) 21.40 Pomoc církvi v nouzi se představuje 21.50 Přehledka církevních škol v Odrách 22.00 Bez hábitu aneb Magazín o rádech, komunitách a hnutích 23.00 První čtení 23.25 Noemova pošta (červen 2008) 00.55 Evangelium 1.00 Závěr vysílání, poslech Proglasu.

Pondělí 23. 6. 2008: 8.00 Programová nabídka TV NOE 8.05 Žít cestou 8.25 Pro zdraví 8.35 Na koberečku (47) 8.55 Homilie Mons. Jaroslava Škarvady 9.15 Octava dies (486) 9.50 Cesty za poznáním: Mesa Verde, Grand Staircase, Naivasha 10.15 Můj báječný denní úděl 10.45 Lumen 11.40 Rexík (2. díl) 11.55 Z pokladů duše 12.00 Polední modlitba s Radiem Proglas (L) 12.05 Pro vita mundi (57) - ThDr. Pavel Černý, Th.d. 12.45 Zpravodajské Noeviny 12.55 Čtete z křesťanských periodik 13.00 Rebecca St. James (US) - koncert 14.15 Poézia v obraze - Ľubomír Rapoš 14.30 Kulatý stůl na téma: Setkání mládeže na Velehradě 16.00 Programová nabídka TV NOE 16.05 Dotek lásky a posvěcení 16.35 Noemova harfa (1. díl) 16.55 Sýrie - kolébka křesťanství (P) 17.20 Exit 316 (40. díl): Radost 17.40 Zpravodajské Noeviny 17.50 Léta letí k andělům (19) - Dagmar Pohunková 18.10 Závislost 18.35 Rexík (3. díl) (P) 18.45 Druhá šance 19.15 Přehledka v Odrách 19.25 Pro zdraví 19.35 Cesty za poznáním: Mesa Verde, Grand Staircase, Naivasha 20.00 Z pokladů duše 20.05 Krásy Čech a Moravy - Praha - Královská cesta (P) 20.35 Na koberečku (47) 20.50 Poézia v obraze - Ľubomír Rapoš 21.05 Noční univerzita: Mons. Karel Herbst, SDB - Osoba Ježíše Krista 21.55 Dotek lásky a posvěcení 22.25 Octava dies (486) 22.55 Pavel Helebrand - BALADY 23.55 Léta letí k andělům (21) - David Vávra 00.20 Zaměřeno na... Výtahy (P) 00.30 První čtení 1.00 Závěr vysílání, poslech Proglasu.

Úterý 24. 6. 2008: 8.00 Programová nabídka TV NOE 8.05 Krásy Čech a Moravy - Praha - Královská cesta 8.35 Dotek lásky a posvěcení 8.55 Ecce homo: Prof. Ing. Arch. Jana Krivošová 9.05 Pro vita mundi (87) - Josef Szymeczek 9.40 Cesty za poznáním: Krimmler Wasserfalle, Selours Game Reserve, Black Canyo 10.10 Kulatý stůl na téma: Domácí péče (Farní charita Starý Knín) 11.40

Rexík (3. díl) 11.55 Z pokladů duše 12.00 Polední modlitba s Radiem Proglas (L) 12.05 Credenc na Táboře 13.15 GALAVEČER DÍKŮ 14.15 Sedm dní na hoře Tábor 15.10 Octava dies (486) 15.40 Exit 316 (40. díl): Radost 16.00 Programová nabídka TV NOE 16.05 Léta letí k andělům (21) - David Vávra 16.30 Krásy Čech a Moravy - Vranov nad Dyjí 17.00 Zpravodajské Noeviny 17.10 Druhá šance 17.40 Cesty za poznáním: Krimmler Wasserfalle, Selours Game Reserve, Black Canyo 18.10 Dětská televize (6/2008) (P) 18.35 Rexík (4. díl) (P) 18.45 Poézia v obraze - Ľubomír Rapoš 19.00 Cesty za poznáním: Nanuk 20.00 Z pokladů duše 20.05 Bez hábitu: augustiniáni 21.05 Tygři oceánů (11/15) (P) 21.40 Vykročme z mlhy (P) 22.05 Ecce homo: Iveta Okresová 22.10 Krásy Čech a Moravy - Praha - Královská cesta 22.40 Octava dies (486) 23.10 Závislost 23.40 Cesty za poznáním: Great Salt Lake, Serengeti, Colorado National Monument 00.10 Pro vita mundi (57) - ThDr. Pavel Černý, Th.d. 00.50 Zaměřeno na... Výtahy 1.00 Závěr vysílání, poslech Proglasu.

Středa 25. 6. 2008: 8.00 Programová nabídka TV NOE 8.05 Ecce homo: Prof. Ing. Arch. Jana Krivošová 8.10 Tygři oceánů (11/15) 8.40 Na koberečku (47) 9.00 Hlubinami vesmíru s prof. Z. Stuchlíkem a dr. J. Kovářem (1. díl) 9.40 Sýrie - kolébka křesťanství 9.55 Cesty za poznáním: Great Salt Lake, Serengeti, Colorado National Monument 10.30 Přímý přenos generální audience papeže Benedikta XVI. 11.55 Z pokladů duše 12.05 Pro zdraví 12.15 Pro vita mundi (57) - ThDr. Pavel Černý, Th.d. 13.00 Záznam koncertu Yeodo Youth Orchestra Korea 14.40 Léta letí k andělům (21) - David Vávra 15.10 Lumen 16.00 Programová nabídka TV NOE 16.05 Noční univerzita: Mons. Karel Herbst, SDB - Osoba Ježíše Krista 16.55 Cesty za poznáním: Great Salt Lake, Serengeti 17.20 Cesty za poznáním: Nanuk 18.15 Exit 316 (41. díl): Pochybnosti (P) 18.35 O Mlsálkovi (8/18) 18.45 Hlubinami vesmíru s prof. Z. Stuchlíkem a dr. J. Kovářem (1. díl) 19.25 Vykročme z mlhy 19.55 Z pokladů duše 20.00 Noemova harfa (3. díl) (P) 20.25 Rozsieváč lásky (P) 21.00 Pro zdraví (P) 21.10 Po škole 21.20 Krásy Čech a Moravy - Praha - Královská cesta 22.00 Léta letí k andělům (19) - Dagmar Pohunková 22.20 Lumen 23.10 Záznam generální audience papeže Benedikta XVI. 00.40 Léta letí k andělům (21) - David Vávra 1.00 Závěr vysílání, poslech Proglasu.

Čtvrtek 26. 6. 2008: 8.00 Programová nabídka TV NOE 8.05 Octava dies (486) 8.30 Noční univerzita: Mons. Karel Herbst, SDB - Osoba Ježíše Krista 9.20 Rozsieváč lásky 9.55 Cesty za poznáním: Mesa Verde, Grand Staircase, Naivasha 10.25 Exit 316 (41. díl): Pochybnosti 10.45 Závislost 11.10 Krásy Čech a Moravy - Vranov nad Dyjí 11.40 Rexík (4. díl) 11.55 Z pokladů duše 12.00 Polední modlitba s Radiem Proglas (L) 12.05 Cesty za poznáním: Nanuk 12.55 Kulatý stůl na téma: Domácí péče (Farní charita Starý Knín) 14.25 Pro vita mundi (87) - Josef Szymeczek 14.55 Hubblův dalekohled 16.00 Programová nabídka TV NOE 16.05 Krásy Čech a Moravy - Praha - Královská cesta 16.35 Poézia v obraze - Ľubomír Rapoš 16.55 Na koberečku (47) 17.10 Léta letí k andělům (19)

Poutě na Svatém Antonínku v Blatnici pod Sv. Antonínkem:
 29. 6. - pouť sv. Petra a Pavla. Mše sv. v 9 a 10.15 hod. (P. Jan Linhart, spirituál Teologického konviktu) • 13. 7. - pouť nemocných - 15 hod. (P. Zdeněk Stodůlka, farář farnosti Blatnice pod Sv. Antonínkem).

- Dagmar Pohunková 17.35 Jubileum mladých (P) 18.35 Rexík (5. díl) (P) 18.45 Ecce homo: RNDr. Marta Kalužná, PhD. 18.50 Po škole 19.00 Cesty za poznáním: Mesa Verde, Grand Staircase, Naivasha 19.30 Exit 316 (41. díl): Pochybnosti 19.50 Zpravodajské Noeviny (P) 20.00 Z pokladů duše 20.05 Pro vita mundi: Msgre. Josef Veselý (P) 20.45 Na koberečku (47) 21.00 Octava dies (486) 21.30 Homilie Mons. Jaroslava Škarvady 21.50 Dotek lásky a posvěcení 22.20 Hlubinami vesmíru s prof. Z. Stuchlíkem a dr. J. Kovářem (1. díl) 23.00 Sýrie - kolébka křesťanství 23.20 Tygři oceánů (11/15) 23.50 Kulatý stůl na téma: Domácí péče (Farní charita Starý Knín) 1.00 Závěr vysílání, poslech Proglasu.

Pátek 27. 6. 2008: 8.00 Programová nabídka TV NOE 8.05 Po škole 8.15 Jubileum mladých 9.05 Sýrie - kolébka křesťanství 9.40 Bez hábitu: augustiniáni 10.40 Cesty za poznáním: Krimmler Wasserfalle, Selours Game Reserve, Black Canyo 11.10 Octava dies (486) 11.40 Rexík (5. díl) 11.55 Z pokladů duše 12.00 Polední modlitba s Radiem Proglas (L) 12.05 Noemova harfa (3. díl) 12.30 Dotek lásky a posvěcení 13.00 Noční univerzita: Mons. Karel Herbst, SDB - Osoba Ježíše Krista 13.50 Hlubinami vesmíru s prof. Z. Stuchlíkem a dr. J. Kovářem (1. díl) 14.30 Sešli se, aby pomohli (2007) 15.40 Noemova harfa (3. díl) 16.00 Programová nabídka TV NOE 16.05 Záznam generální audience papeže Benedikta XVI. 17.35 Žít cestou 17.55 Pro zdraví 18.05 Zpravodajské Noeviny 18.15 Exit 316 (41. díl): Pochybnosti 18.35 Rexík (6. díl) (P) 18.45 Pro vita mundi: Msgre. Josef Veselý 19.25 Cesty za poznáním: Krimmler Wasserfalle, Selours Game Reserve, Black Canyo 20.00 Z pokladů duše 20.05 Otazníky na téma: Pěstounská péče (P) 21.40 Po škole 21.50 Rozsieváč lásky 22.30 Noční univerzita: Mons. Karel Herbst, SDB - Osoba Ježíše Krista 23.20 Hlubinami vesmíru s prof. Z. Stuchlíkem a dr. J. Kovářem (1. díl) 00.00 Bez hábitu: augustiniáni 1.00 Závěr vysílání, poslech Proglasu.

Sobota 28. 6. 2008: 8.00 Programová nabídka TV NOE 8.05 Cesty za poznáním: NP Badlands, NP Lake Manyara, The Giant Trees Alishan (P) 8.35 Bílý medvěd král 10.05 Exit 316 (41. díl): Pochybnosti 10.25 Čtete z křesťanských periodik (P) 10.35 Na koberečku (47) 10.50 Exit 316 (39. díl): Proti proudu 11.10 Pro vita mundi (55) - Don Václav Klement, SDB 11.50 O Mlsálkovi (9/18) (P) 11.55 Z pokladů duše 12.00 Angelus Domini 12.05 Sýrie - kolébka křesťanství 12.25 Vykročme z mlhy 12.50 Credenc na Táboře 14.00 Cesty za poznáním: Nanuk 14.55 Ecce homo: RNDr. Marta Kalužná, PhD. 15.00 Bez hábitu: Augustiniáni 16.05 Léta letí k andělům (20) - Martin Dejdar 16.25 Dotek lásky a posvěcení 16.55 Pro zdraví 17.05 Krásy Čech a Moravy - Praha - Královská cesta 17.40 Poézia v obraze - Ľubomír Rapoš 18.00 První nešpory ze slavnosti sv. Petra a Pavla a zároveň zahájení Roku sv. Pavla (L) 19.30 První čtení (P) 19.50 Po škole 20.00 Z pokladů duše 20.05 O kraji kolem Lanžhota a také o hodech (P) 20.30 Noční univerzita: Prof. Tomáš Halík - Dilema ve víře a vztahu k církvi (P) 21.35 Noemova harfa (3. díl) 21.55 Léta letí k andělům (20) - Martin Dejdar 22.15 Cesty za poznáním: Nanuk 23.05 Pro vita mundi: Msgre. Josef Veselý 1.00 Závěr vysílání, poslech Proglasu.

CHARITA SVATÉ RODINY LUHAČOVICE vyhlašuje **výběrové řízení** na pozici zdravotní sestry pro Charitní ošetrovatelskou a pečovatelskou službu (dále CHOPS). Práce spočívá v domácí ošetrovatelské péči o seniory a zdravotně postižené.

Požadujeme: SZŠ, registrace, praxe min. 3 roky na lůžkovém oddělení, samostatnost, trestní bezúhonnost, ŘP sk. B. **Nabízíme:** dobrý kolektiv, další vzdělávání, možnost práce také na časově úvazek.

Dále vyhlašuje **výběrové řízení** na pozici **pečovatelka** pro Charitu Svaté rodiny Luhačovice. Práce spočívá v domácí pečovatelské péči o seniory a zdravotně postižené.

Požadujeme: příjemné vystupování, samostatnost, trestní bezúhonnost, ŘP sk. B. **Nabízíme:** dobrý kolektiv, další vzdělávání a možnost práce na částečný úvazek.

Písemné žádosti spolu s životopisem zasílejte na adresu: Charita Luhačovice, Hradisko 100, 763 26 Luhačovice, příp. na e-mail: luhacovice@caritas.cz. **Předpokládaný nástup června - srpen 2008.**

KYVADLOVÁ DOPRAVA v souvislosti s pořádáním akce „**Národní pouť Velehrad 2008**“ ve dnech **4. 7. a 5. 7. 2008**

V pátek 4. 7. 2008 bude zajištěna autobusová kyvadlová doprava obousměrně z Uherského Hradiště na Velehrad, obousměrně ze Starého Města na Velehrad, v čase od 17.00 do 23.00 hodin s posledním odjezdem z Velehradu ve 22.45 hod.

V sobotu 5. 7. 2008 bude zajištěna kyvadlová doprava obousměrně z Uherského Hradiště na Velehrad, obousměrně ze Starého Města na Velehrad a obousměrně ze Zlechova na Velehrad, v čase od 6.00 do 20.00 hod. s posledním odjezdem z Velehradu 19.45 hod.

Autobusy budou odjíždět: 1. z autobusového nádraží v Uherském Hradišti ze stanoviště č. 7 se zastávkami ve Starém Městě u hřbitova a na nadjezdu; 2. z vlakového nádraží ve Starém Městě se zastávkou u kina Sputnik a na nadjezdu; 3. ze záhybného parkoviště ve Starém Městě pod podjezdem; 4. ze Zlechova ze zastávky na křižovatce, se zastávkou ve Zlechově u keramiky, v Tupesích u školy, v Tupesích na parkovišti u hřiště.

Výstup a nástup na Velehradě bude: ve směru od Starého Města prostoru křižovatky na Modrou; ve směru od Zlechova u hotelu Mlýn. Autobusy se budou otáčet na točné na Modré a na Velehradě, křižovatka u hotelu Mlýn.

Římskokatolická duchovní správa v Římově Vás srdečně vze na **LETNÍ POUŤ V ŘÍMOVĚ** v **neděli 6. července 2008**, která se koná ke svátku Navštívení Panny Marie.

Program pouti: sobota 5. července – mše svatá v předvečer pouti v 18 hodin • **neděle 6. července** – mše svatá v 7.15 a v 9.00 hodin, v 11 hodin slavná mše svatá (celebruje P. František Halaš, farář v Hluboké nad Vltavou). Během dopoledne příležitost ke svatě zpovědi. Svátostné požehnání a zakončení pouti ve 14.30 hodin.

Pouť milovníků tradiční liturgie v poutní bazilice Panny Marie ve Frýdku **29. června 2008:** 15.00 hod. – mariánská pobožnost; 15.30 hod. – mše svatá v tridentském ritu.

Římskokatolická farnost Sázava Vás vze na **POUŤ K SV. PROKOPOVI**

Čtvrtek 3. července 2008 – pěší pouť do Sázavy: 7.00 odchod z Chotouně od kostela. Spojení z Prahy: 5.40 vlakem z Praha Masarykovo nádr. do Českého Brodu, zde přestup na autobus č. 435 do Chotouně (odj. 6.33). Spojení ze Sázavy: 4.38 autobusem č. 382 směr Mukařov, zde přestup na autobus č. 491 do Českého Brodu (odj. 5.37) a odtud č. 435 do Chotouně (odj. 6.33).

Pátek 4. července 2008 – malá pouť: 8.30 mše sv. kolínského vikariátu • 10.30 mše sv. – kněžská pouť, hlavní celebrant P. Vladimír Kelnar, probošt staroboleslavské kapituly • 18.00 koncert duchovní hudby, zpívá mezzosopranistka Daniela Demuthová.

Sobota 5. července 2008: 17.00 pobožnost křížové cesty v „Prokopově brázdě“ • 21.30 celonoční adorace v kryptě kostela.

Neděle 6. července 2008 – velká pouť: 9.00 zakončení adorace, svátostné požehnání • 10.30 slavná mše sv., hlavní celebrant Mons. Aleš Opatrný, biskupský vikář.

Kontakt: Římskokatolická farnost Sázava, Zámecká 75, 285 06 Sázava; tel.: 776 141 827; www.svprokop-sazava.cz; e-mail: farnost@svprokop-sazava.cz.

Liturgická čtení

Neděle 22. 6. – 12. neděle v mezidobí

1. čt.: Jer 20,10-13
Ž 69(68),8-10.14+17.33-35
Odp.: 14c (*Vyslyš mě, Bože, ve své veliké lásce!*)
2. čt.: Řim 5,12-15
Ev.: Mt 10,26-33
Slovo na den: *Nebojte se lidí.*

Pondělí 23. 6. – ferie

1. čt.: 2 Král 17,5-8.13-15a.18
Ž 60(59),3,4-5.13-14
Odp.: 7b (*Pomoz, Bože, svou pravici a vyslyš nás!*)
Ev.: Mt 7,1-5
Slovo na den: *Nesuďte.*

večer:

1. čt.: Jer 1,4-10
Ž 71(70),1-2.3-4a.5-6ab.15ab+17
Odp.: 6b (*Od klína mé matky byls mým ochráncem.*)
2. čt.: 1 Petr 1,8-12
Ev.: Lk 1,5-17
Slovo na den: *V duchu a moci Eliášově.*

Úterý 24. 6. – slavnost Narození sv. Jana Křtitele

1. čt.: Iz 49,1-6
Ž 139(138),1-3.13-14ab.14c-15
Odp.: 14a (*Chválím tě, že jsem vznikl tak podivuhodně.*)
2. čt.: Sk 13,22-26
Ev.: Lk 1,57-66.80
Slovo na den: *Žil na poušti.*

Středa 25. 6. – ferie

1. čt.: 2 Král 22,8-13; 23,1-3
Ž 119(118),33.34.35.36.37.40
Odp.: 33a (*Ukaž mi, Hospodine, cestu svých příkazů.*)
Ev.: Mt 7,15-20
Slovo na den: *Draví vlci přicházejí převlečení za ovce.*

Čtvrtek 26. 6. – ferie

1. čt.: 2 Král 24,8-17
Ž 79(78),1-2.3-5.8.9
Odp.: 9bc (*Pro slávu svého jména, Bože, vysvobod nás!*)
Ev.: Mt 7,21-29
Slovo na den: *Mnoho z nich řekne: „Copak jsme neprorokovali?“*

Pátek 27. 6. – nez. pam. sv. Cyrila Alexandrijského

1. čt.: 2 Král 25,1-12
Ž 137(136),1-2.3.4-5.6
Odp.: 6a (*At se mi jazyk přilepí k patru, když na tebe nevzpomenu.*)
Ev.: Mt 8,1-4
Slovo na den: *Pane, chceš-li, můžeš mě očistit.*

Sobota 28. 6. – památka sv. Ireneje

1. čt.: Pláč 2,2.10-14.18-19
Ž 74(73),1-2.3-4.5-7.20-21
Odp.: 19b (*Nezapomínej natrvalo na život svých chudých!*)
Ev.: Mt 8,5-17
Slovo na den: *Vstala a obsluhovala.*
večer:
1. čt.: Sk 3,1-10
Ž 19(18),2-3.4-5
Odp.: Řim 10,18b (*Všude na zemi pronikl jejich hlas.*)
2. čt.: Gal 1,11-20
Ev.: Jan 21,15-19
Slovo na den: *Až zestárneš, vztáhneš ruce.*

BREVIÁŘ PRO LAIKY

21. – 28. ČERVNA 2008

Změna v číslování breviáře: levý, nepodbarvený sloupec – dřívější vydání breviáře; pravý, podbarvený sloupec – nové vydání breviáře (2007)

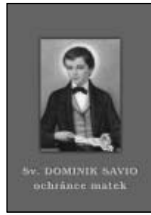
Uvedení do první modlitby dne:	NE 22. 6.		PO 23. 6.		ÚT 24. 6.		ST 25. 6.		ČT 26. 6.		PÁ 27. 6.		SO 28. 6.			
Antifona	1136	1262	1150	1278	1396	1570	1181	1311	1197	1329	1213	1346	1708	1924		
Žalm	784	883	783	881	783	881	784	883	784	883	784	883	786	884		
Ranní chvály:																
Hymnus	1136	1263	1151	1279	1396	1570	1182	1312	1198	1330	1213	1346	1708	1925		
Antifony	1137	1264	1151	1279	1397	1570	1183	1313	1198	1330	1214	1347	1229	1364		
Žalmy	1137	1264	1152	1280	813	914	1183	1313	1199	1331	1214	1347	1229	1364		
Krátké čtení a zpěv	1140	1267	1155	1283	1397	1571	1186	1317	1201	1334	1217	1351	1710	1926		
Antifona k Zach. kantiku	701	791	1155	1284	1397	1571	1186	1317	1202	1334	1218	1351	1403	1577		
Prosby	1140	1268	1155	1284	1398	1571	1186	1317	1202	1334	1218	1351	1711	1927		
Závěrečná modlitba	701	791	1156	1284	1398	1572	1187	1318	1202	1335	1402	1576	1403	1577		
Modlitba během dne:																
Hymnus	1141	1269	1156	1285	1264	1402	1187	1318	1203	1335	1219	1353	1233	1369		
Antifony	1142	1269	1157	1285	1398	1572	1188	1319	1204	1336	1219	1353	1234	1369		
Žalmy	1142	1269	1157	1286	1265	1403	1188	1319	1204	1336	1219	1353	1234	1370		
Krátké čtení	1144	1271	1159	1288	1399	1572	1190	1322	1206	1338	1221	1356	1236	1372		
Závěrečná modlitba	701	791	1159	1288	1398	1572	1191	1322	1206	1339	1222	1356	1236	1372		
Nešpory:																
	SO 21. 6.															
Hymnus	1132	1258	1145	1273	1394	1567	1400	1573	1192	1323	1207	1340	1223	1358	1409	1584
Antifony	1133	1259	1146	1274	1395	1568	1400	1574	1193	1324	1208	1341	1224	1358	1404	1578
Žalmy	1133	1259	1146	1274	1751	1971	1761	1982	1193	1324	1209	1341	1224	1359	1670	1889
Kr. čtení a zpěv	1135	1261	1149	1277	1395	1568	1400	1574	1196	1327	1211	1344	1226	1361	1404	1578
Ant. ke kant. P. M.	700	790	701	791	1395	1569	1401	1575	1196	1328	1211	1344	1227	1361	1404	1579
Prosby	1135	1261	1149	1277	1395	1569	1401	1575	1196	1328	1211	1345	1227	1362	1405	1579
Záv. modlitba	701	791	701	791	1396	1569	1398	1572	1197	1329	1212	1345	1402	1576	1405	1580
Kompletář:	1238	1374	1242	1379	1238	1374	1242	1379	1254	1391	1257	1395	1260	1398	1238	1374

Naše prodejna v Olomouci na Dolním náměstí 24 je v roce 2008 otevřena také o těchto sobotách v době od 7.30 do 12 hodin: 21. 6. • 26. 7. • 9. 8.

DOTISK

**SV. DOMINIK SAVIO -
OCHRÁNCE MATEK
P. Michael Staudigl SDB**

Malá brožurka se základními údaji ze života sv. Dominika Savia a s malým výběrem zázraků na světcovu přimluvu. Obsahuje také modlitby: nověnu (27. dubna až 5. května), modlitbu nastávající matky a prosbu o pomoc v úsilí o svatost. Na závěr je podána informace o památném dni v měsíci pro ty, kdo chtějí takto sv. Dominika uctívat.

Matice cyrilometodějská s. r. o. • Druhé, opravené a rozšířené vydání, dotisk • Brož., A6, 20 stran, 20 Kč

Z JINÝCH NAKLADATELSTVÍ

PÁTER PIO - POSELSTVÍ BOŽÍ LÁSKY

Nejdůležitějšími pilíři spirituality P. Pia jsou láska k ukřižovanému Ježíši, synovská úcta k Panně Marii, dokonalé plnění Boží vůle a neustálá modlitba. Hlavním zdrojem odhalujícím hluboce duchovní i originální osobnost otce Pia je jeho korespondence. Právě z ní jsou vybrány myšlenky v této knižce, která umožňuje čtenáři nahlédnout do velkého duchovního bohatství tohoto oblíbeného světce.

Paulínky • Křídový papír, brož., A7, 32 stran, 35 Kč

NÁLEŽET BOHU

Hyacint Maria Cormier • Uspořádal P. Gilles Berceville OP • Překlad S. M. Zdislava Černá OP

Výbor ze spisů blahoslaveného H. M. Cormiera, význačného magistra Řádu kazatelů na přelomu 19. a 20. století, obnovitele České dominikánské provincie. Svatost P. Cormiera nebyla okázalá. Je to svatost všedního dne - nevděčná, mlčenlivá, jednotvárná - a zvláště je to věrnost řeholnímu životu den po dni. Redakce český překlad doplnila životopisným úvodem.

Krystal OP, s.r.o. • Brož., 130 x 205 mm, 104 stran, 98 Kč

**MARIE MAGDALSKÁ - ŠIFRA MISTRA LEONARDA,
NEBO EVANGELIA?**

Giorgio Maria Carbone • Z italštiny přeložili Adam Mackerle a Markéta Štěpánková

Autor románu Šifra mistra Leonarda přišel s hypotézou, že Marie Magdalská byla Ježíšovou družkou. Tento zkreslený pohled podněcuje k otázkám: Kdo vlastně byla Marie Magdalská, co o ní víme a na základě jakých dokumentů? Kromě evangelií, apokryfů a gnostických textů se touto světicí zabývá celá řada církevních otců, mystiků a teologů. Kniha G. M. Carboneho je výzvou, abychom se zamysleli nad pravým významem této odvážné a věrné Ježíšovy učednice, která se jako první dozvěděla o Kristově zmrtvýchvstání a ohlašovala tuto radostnou novinu světu.

Karmelitánské nakladatelství
Brož., 136 x 195 mm, 144 stran, 169 Kč

Objednávky knih - tel. 587 405 431 • Administrace a inzerce týdeníku Světlo - tel./fax 585 222 803
Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 771 11 Olomouc 1, e-mail: knihy@maticecm.cz
Kompletní nabídku knižní produkce MCM naleznete na internetové adrese www.maticecm.cz

772 00 Olomouc 2
147/2002
P.P.

D + 1

Matice cyrilometodějská s. r. o.
Dolní nám. 24
771 11 Olomouc 1

SVĚTLO - týdeník Matice cyrilometodějské. Vydává Matice cyrilometodějská v Olomouci, Černochova 7 - IČO 533866. Tiskne nakladatelství Matice cyrilometodějská s. r. o., Olomouc. Redakce: Josef Vlček, PhDr. Lubomír Štula. Vychází s církevním schválením Arcibiskupství olomouckého č.j. 54/98 ord. Církevní schválení se uděluje časopisům jako potvrzení, že v nich nejsou bludy v oblasti víry a mravů. Neznamená to však, že udělovatel schválení se ztotožňuje s názory jednotlivých článků. Adresa redakce a administrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 771 11 Olomouc 1; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://www.maticecm.cz/svetlo>; objednávky týdeníku a knih, inzerce: knihy@maticecm.cz). Registrční značka MK CR E 7225. Administrace pro Slovenskou republiku: RODENY, Vinohradnícka 11, 949 01 Nitra, telefon 0042137/741 83 83; podávání novinových zásilek povolené SP, s. p. ZSRP Bratislava, č. j. 3335-OPC zo dňa 21. 5. 1996. Prohlášení redakce: U článků o tzv. soukromých zjeveních, k nimž se doposud církevní autorita nevyjádřila (jako Litmanová, Medzugerje aj.), se podřízujeme konečnému úsudku církve. Nevyžadane nezveřejněné příspěvky nevracíme.